

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.012.01.2022

JM Rektor
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
w Kielcach

prof. dr hab. Stanisław Głuszek

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
ul. Żeromskiego 5
25-369 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, ul. Żeromskiego 5, 25-369 Kielce (dalej: UJK, Uczelnia)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rektorem UJK jest, od 4 czerwca 2020 r., prof. dr hab. Stanisław Głuszek, wcześniej funkcję tę pełnił prof. dr hab. Jacek Semaniak (od 29 marca 2012 r.) (akta kontroli str. 5-7)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni.2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem (lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Iwona Reznier, doradca ekonomiczny, upoważnienie nr LKI/68/2022 z 31 maja 2022 r.2. Violetta Nowak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie nr LKI/49/2022 z 31 maja 2022 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą rzetelnie określano możliwości Uczelni w zakresie kształcenia kadr medycznych na kierunkach lekarskim, pielęgniarstwie, położnictwie, ratownictwie medycznym i fizjoterapii oraz dostosowywano do nich liczbę studentów do przyjęcia na pierwszy rok studiów. Przestrzegano także limitów przyjęć wyznaczonych przez Ministra Zdrowia i prawidłowo ustalano wysokość opłat rekrutacyjnych. Programy studiów dla roku akademickiego 2019/2020 na ww. kierunkach odpowiadały wymogom określonym przepisami prawa³ i w okresie objętym kontrolą były modyfikowane zgodnie z obowiązującą na Uczelni procedurą. Na Uczelni stosowane były formalnie przyjęte, opublikowane i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia na kierunek lekarski. Poza jednym przypadkiem dotyczącym przyjęcia na rok akademicki 2021/2022 na wolne miejsce na kierunek lekarski studiów stacjonarnych prowadzonych w języku angielskim, na Uczelni prowadzono postępowanie rekrutacyjne zgodnie z warunkami i trybem rekrutacji, określonymi w uchwałach Senatu UJK.

W UJK zapewniono możliwość prawidłowego zrealizowania praktyk zawodowych na kierunku lekarskim, a także rzetelnie weryfikowano osiągnięte efekty uczenia się w ramach tych praktyk. Sposób prowadzenia zajęć praktycznych na kierunku lekarskim, pielęgniarstwie i położnictwie, który w warunkach epidemii realizowany był m.in. w Centrum Symulacji Medycznych, zapewniał właściwe przygotowanie kandydatów do zawodu, przy czym stwierdzono nieprawidłowości związane z dokumentowaniem nauczania praktycznego w klinikach.

Dostępne zasoby (infrastrukturalne i kadrowe) pozwalały na realizację wszystkich zajęć wymaganych programami nauczania, przy czym wiązało się to niejednokrotnie z prowadzeniem zajęć dydaktycznych do późnych godzin wieczornych lub w wielogodzinnych blokach. Rektor podejmował działania ukierunkowane na zwiększenie bazy dydaktycznej i klinicznej Uczelni, ze szczególnym naciskiem na utworzenie szpitala klinicznego. Realizacja zawartych z podmiotami leczniczymi umów na udostępnianie bazy klinicznej była przedmiotem bieżącego monitorowania. Podpisane umowy ze szpitalami nie zawierały wszystkich elementów wymaganych art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej⁴, a zasady kontroli zostały w nich określone nieprawidłowo i nie były stosowane.

Na Uczelni prowadzono ocenę nauczycieli akademickich, przy czym dwóch spośród 20 zbadanych ocen dokonano nierzetelnie, tj. niezgodnie z obowiązującą w UJK procedurą. Na podstawie wyników hospitacji zajęć dydaktycznych oraz ankiet studentów dwóm pracownikom naukowo-dydaktycznym, prowadzącym zajęcia na kierunku lekarskim, nie przedłużono umowy o pracę na rok akademicki 2022/2023 lub rozwiązano umowę zawartą na czas nieokreślony.

Uczelnia uzyskiwała pozytywne oceny programowe Polskiej Komisji Akredytacyjnej⁵ i realizowała zalecenia podmiotów akredytacyjnych.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755, dalej: rozporządzenie w sprawie standardów) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661).

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 633, ze zm.

⁵ Dalej: PKA.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni

Opis stanu faktycznego

W Collegium Medicum⁷, jednym z sześciu wydziałów Uczelni, w okresie objętym kontrolą prowadzono kształcenie studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w ramach:

- jednolitych studiów magisterskich na kierunkach: lekarskim⁸, w tym także w języku angielskim (*English Division*)⁹ oraz fizjoterapii;
- studiów I i II stopnia na kierunkach: pielęgniarstwo, położnictwo, kosmetologia, wychowanie fizyczne i zdrowie publiczne;
- studiów I stopnia na kierunku dietetyka oraz ratownictwo medyczne.

W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 nabór na kierunek lekarski realizowany był na Uczelni w ramach limitów określonych w rozporządzeniach Ministra Zdrowia w tej sprawie¹⁰ i został ustalony w następujący sposób¹¹: studia stacjonarne na lata akademickie 2019/2020 i 2020/2021 – 75 miejsc; na 2021/2022 – 100 miejsc; studia stacjonarne w języku polskim dla cudzoziemców¹² – tylko w latach 2020/2021 i 2021/2022 – po sześć miejsc; studia niestacjonarne na lata akademickie 2019/2020 i 2020/2021 – 50 miejsc; na 2021/2022 – 75 miejsc; *English Division* – 50 miejsc na lata akademickie 2019/2020-2021/2022.

Limity przyjęć na kierunek lekarski przyznane przez Ministra Zdrowia odpowiadały zapotrzebowaniu zgłoszonemu przez Uczelnię¹³, poza jedną sytuacją dotyczącą roku akademickiego 2019/2020, gdy nie został uwzględniony wniosek Rektora o uruchomienie pięciu miejsc dla cudzoziemców. W dokumentacji nie było przyczyn odrzucenia wniosku.

(akta kontroli str. 85-107, 111)

Na rok akademicki 2021/2022 na Uczelni zaplanowano zwiększenie limitu przyjęć na kierunek lekarski o 50 miejsc, w tym o 25 miejsc na studiach stacjonarnych i 25 na niestacjonarnych. Wniosek o podwyższenie ww. limitu wystosowano w odpowiedzi na pismo skierowane 19 marca 2021 r. przez Dyrektora Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych Ministerstwa Zdrowia, w którym zwracano się do rektorów uczelni medycznych, by *przeanalizować możliwości zwiększenia limitów przyjęć na kierunku lekarskim prowadzonych zarówno w systemie jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie stacjonarnej w języku polskim, jak również w formie niestacjonarnej*. W uzasadnieniu wniosku o zwiększenie limitu Rektor przywołał trudną sytuację epidemiologiczną regionu

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Wydział funkcjonuje pod tą nazwą od 1 października 2019 r. (poprzednio Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu).

⁸ Kierunek uruchomiono w roku akademickim 2015/2016 (profil praktyczny), od roku akademickiego 2017/2018 kierunek ten funkcjonuje w ramach profilu ogólnoakademickiego.

⁹ Od roku akademickiego 2016/2017.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 16 lipca 2019 r. w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym (Dz. U. poz. 1344); rozporządzenie z 16 lipca 2020 r. w ww. sprawie (Dz. U. poz. 1272) oraz rozporządzenie z 22 lipca 2021 r. w ww. sprawie (Dz. U. poz. 1359).

¹¹ Uchwała 77/2019 Senatu UJK z 25 kwietnia 2019 r. zmieniająca uchwałę 53/2019 w sprawie określenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych na rok akademicki 2019/2020, zarządzenia 32/2019 i 37/2019 Rektora UJK w sprawie zatwierdzenia limitu przyjęć na I rok niestacjonarnych studiów wyższych w roku akademickim 2019/2020, a także zarządzenie 92/2020 Rektora UJK w sprawie zatwierdzenia limitu przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2020/2021 i zarządzenie 56/2021 Rektora UJK w sprawie zatwierdzenia limitu przyjęć na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2021/2022.

¹² Dotyczy cudzoziemców podejmujących i odbywających studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574). Niewykorzystany limit miejsc dla cudzoziemców zwiększa limit miejsc na jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w formie studiów stacjonarnych w języku polskim.

¹³ W pismach z 25 stycznia 2019 r., 31 stycznia 2020 r. i 30 marca 2021 r.

świętokrzyskiego oraz niewystarczającą dostępność kadry lekarskiej w województwie i kraju. Tezy te poparto danymi statystycznymi, z których wynikało m.in., że w woj. świętokrzyskim wskaźnik zgonów z powodu chorób przewlekłych (choroby układu krążenia, nowotwory i choroby układu oddechowego) w przeliczeniu na 100 tys. ludności był w poprzednich latach wyższy niż w kraju, przy tym występował niedobór lekarzy w placówkach medycznych województwa (specjalistów geriatry, pediatrii, chorób zakaźnych, chirurgii, ortopedii, onkologii i patomorfologii). Dodatkowo niepokojąco wzrastała średnia wieku chirurgów, ortopedów, ginekologów i onkologów zatrudnionych w placówkach medycznych regionu. Fakt, że Collegium Medicum dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację efektów kształcenia, wykwalifikowaną kadrą nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz umożliwia prowadzenie zajęć z zakresu nauk podstawowych i klinicznych w podmiotach leczniczych podano jako okoliczność pozwalającą na zwiększenie liczby studentów przy zachowaniu odpowiedniej jakości kształcenia.

(akta kontroli str. 85-92, 97-98)

Prorektor ds. Medycznych wyjaśniła m.in.: *Uzasadnieniem zwiększenia limitu miejsc pozostaje: 1. Stały rozwój infrastruktury CM UJK w Kielcach, a w szczególności w latach 2015-2020 (...), 2. Rozwój współpracy dydaktycznej i kadrowej z Wydziałem Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UJK (...); 3. Poszerzenie zakresu współpracy z placówkami kształcenia praktycznego na terenie regionu świętokrzyskiego w latach 2019 -2020, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe (...); 4. Zwiększenie zasobów kadrowych nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w Collegium Medicum UJK (...).*

(akta kontroli str. 111-116)

W okresie objętym kontrolą liczba osób przyjętych na pierwszy rok studiów na kierunek lekarski w poszczególnych latach akademickich nie przekraczała limitów określonych przez Ministra Zdrowia. Wyniki rekrutacji na ten kierunek, zgodnie z danymi zamieszczonymi przez Uczelnię w ankiecie EN-1¹⁴ przedstawiały się następująco:

- o przyjęcie na studia stacjonarne na rok akademicki 2019/2020 ubiegało się 2218 kandydatów (30 osób na jedno miejsce), przyjęto 64 (85% limitu miejsc); na studia niestacjonarne z chętnych 316 osób przyjęto 49 (98% limitu); na studia w języku angielskim zgłosiło się 58 osób, przyjęto 46 (92% limitu);
- o przyjęcie na studia stacjonarne na rok akademicki 2020/2021 ubiegało się 2562 kandydatów (26 osób na jedno miejsce), przyjęto 79 (98% limitu); na studia niestacjonarne z 297 osób chętnych przyjęto 48 (96% limitu); a na studia w języku angielskim z 65 osób przyjęto 44 (88% limitu);
- o przyjęcie na studia stacjonarne na rok akademicki 2021/2022 ubiegało się 2513 kandydatów (25 osób na jedno miejsce), przyjęto 94 (89% limitu); na studia niestacjonarne zgłosiło się 350 osób, przyjęto 71 (95% limitu); o przyjęcie na studia w języku angielskim wnioskowało 51 osób, przyjęto 50 (100% limitu).

W Uczelni kontynuowano rekrutację na wolne miejsca po terminie sporządzenia ww. sprawozdań (co opisano szerzej w dalszej części *Wystąpienia pokontrolnego*). W efekcie na rok akademicki 2019/2020 przyjęto 75 osób na studia stacjonarne (100% limitu), na rok 2020/2021 – 81 osób (100%), na 2021/2022 – 100 osób (94% limitu).

(akta kontroli str. 84, 212-220, 279-284, 303-310)

Na rok akademicki 2021/2022 nie wykorzystano limitu miejsc na kierunku lekarskim na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. W wyjaśnieniach skierowanych do

¹⁴ EN-1 jest to sprawozdanie o liczbie kandydatów i przyjętych na studia stacjonarne i niestacjonarne, składane przez szkoły wyższe do Ministra Edukacji i Nauki za dany rok akademicki według stanu na wskazany dzień (lata akademickie 2019/2020 i 2021/2022 wg stanu na 1 października; rok akademicki 2020/2021 – 15 października).

Ministerstwa Zdrowia Rektor poinformował, że: *nie wykorzystano limitu sześciu miejsc przeznaczonych dla cudzoziemców, gdyż nie było osób, które uzyskałyby wystarczającą liczbę punktów w tym postępowaniu, a ponadto w międzyczasie zgłaszane były rezygnacje zakwalifikowanych osób. Niewypełnienie limitu 75 miejsc na studiach niestacjonarnych było następstwem rezygnacji kandydatów z podjęcia studiów. Po wyczerpaniu listy rezerwowej, w celu uzupełnienia limitu przyjęć przeprowadzone zostały dwa dodatkowe nabory, w wyniku których czworo kandydatów zostało przyjętych na studia.*

(akta kontroli str. 106-107)

Na kierunek pielęgniarstwo w roku akademickim 2019/2020 o przyjęcie na studia stacjonarne I i II stopnia ubiegało się odpowiednio 195 i 81 kandydatów, przyjęto 80 i 75 (wykorzystano cały zaplanowany limit miejsc); na rok akademicki 2020/2021 – 187 i 78 kandydatów, przyjęto 80 i 70 (100% i 93% limitu); na rok akademicki 2021/2022 – 230 i 76 kandydatów, przyjęto 99 i 66 (wykorzystano zaplanowany limit miejsc). W latach tych nie zostały uruchomione studia niestacjonarne II stopnia (nie zgłosiła się odpowiednia liczba kandydatów). Na położnictwo w roku akademickim 2019/2020 o przyjęcie na studia stacjonarne I i II stopnia ubiegało się odpowiednio 111 i 50 kandydatów, przyjęto 49 i 40 (98% i 100% limitu); na rok akademicki 2020/2021 – 111 i 46 kandydatów, przyjęto 38 i 45 (95% i 112% pierwotnie określonego limitu); na rok akademicki 2021/2022 – 165 i 60 kandydatów, przyjęto 74 i 40 (99% i 100% limitu). W latach 2019/2020 i 2020/2021 nie zostały uruchomione studia niestacjonarne II stopnia, a w roku akademickim 2021/2022 o przyjęcie ubiegało się 32 kandydatów, a przyjęto 24.

(akta kontroli str. 84)

Prorektor ds. Medycznych wyjaśniła: *zwiększenie limitu przyjęć w roku akademickim 2020/2021 na kierunku położnictwo II stopnia spowodowane było niewypełnieniem minimalnej liczby kandydatów do uruchomienia kierunku położnictwo na studiach niestacjonarnych II stopnia. Spowodowało to zwiększone zainteresowanie studiami stacjonarnymi. Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna zwróciła się w tej sprawie z wnioskiem do JM Rektora UJK (...). JM Rektor przychylił się do wniosku.*

(akta kontroli str. 118-119, 479)

W okresie objętym kontrolą na Uczelni ustalono warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, a uchwały Senatu UJK w tej sprawie udostępniono w Biuletynie Informacji Publicznej nie później niż do 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, w którym miała się odbyć rekrutacja, tj. zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 10 i art. 70 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W uchwałach Senatu określono następujące kryteria kwalifikacyjne dla kierunku lekarskiego:

- a) na studia prowadzone w języku polskim (stacjonarne i niestacjonarne) punktowano wynik egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym z biologii (waga 50%) i chemii (waga 40%), przy czym z egzaminu z tych przedmiotów na poziomie rozszerzonym należało otrzymać co najmniej 30% wszystkich możliwych punktów, oraz wynik egzaminu fizyki lub matematyki (waga 10%). W przypadku jednakowej liczby punktów, o kolejności na liście rankingowej (na pierwszym miejscu na takiej liście znajdowała się osoba, która otrzymała największą liczbę punktów, a na ostatnim osoba z najmniejszą) mogła decydować liczba punktów uzyskanych z języka polskiego (waga 0,1%). Minimalna liczba punktów uprawniająca kandydata do wpisu na listę studentów wynosiła 54, przy czym spełnienie wyżej opisanych kryteriów minimalnych przez osobę, która zdawała maturę po 2009 r. powodowało, że kandydat uzyskiwał co najmniej 57 punktów;
- b) na studia prowadzone w języku angielskim ranking tworzyły wyniki egzaminu maturalnego z biologii lub chemii (waga 90%) oraz z fizyki lub matematyki (waga 10%). Wymagana była znajomość języka angielskiego potwierdzona jednym

z certyfikatów z określonych w załącznikach do ww. uchwał (jeżeli kształcenie średnie nie było prowadzone w języku angielskim)¹⁵. Minimalna liczba punktów uprawniająca kandydata do wpisu na listę studentów wynosiła 40.

c) w postępowaniu kwalifikacyjnym mógł być uwzględniany wynik matury dwujęzycznej, matury IB lub EB¹⁶ lub innej matury zagranicznej.

(akta kontroli str. 126-190)

W sprawie wysokości progu punktowego na studia stacjonarne i niestacjonarne prowadzone w języku polskim, Prorektor ds. Medycznych wyjaśniła: *w związku z tym, że w latach ubiegłych matematyka nie była przedmiotem obowiązkowym na maturze, ustalając próg punktowy zostały wzięte pod uwagę jedynie wyniki z części zewnętrznej egzaminu maturalnego z biologii i chemii na poziomie rozszerzonym (min. 30%). Stąd minimalny próg punktowy wynosi 54 pkt (...).*

(akta kontroli str. 119)

NIK zauważa, że w przytoczonej sytuacji najniższy wynik przy zdanym egzaminie maturalnym także przekraczał 54 pkt (wynosił 54,23), czyli ustalony minimalny próg faktycznie był warunkiem fikcyjnym w tym sensie, że wszyscy kandydaci z założenia go spełniali. Ponadto obowiązek zdawania matematyki na maturze przywrócono już w 2010 r.

(akta kontroli str. 191-211)

W okresie objętym kontrolą na Uczelni przestrzegano ustalonych harmonogramów i zasad rekrutacji na kierunek lekarski, studia stacjonarne i niestacjonarne w języku polskim. Co prawda na Uczelni określono niski próg punktowy (54 pkt), ale minimalna liczba punktów rekrutacyjnych uprawniająca do otrzymania miejsca na studiach była znacznie wyższa i wynikała z listy rankingowej kandydatów. Na rok akademicki 2021/2022 na mocy decyzji Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej (WKR) Collegium Medicum z 16 lipca 2021 r. zakwalifikowano do przyjęcia 106 osób z największą liczbą punktów i przyjęto z tej grupy 89 kandydatów, którzy złożyli dokumenty (ostatnia osoba na liście przyjętych osiągnęła wynik 153,883 pkt). Większość przyjętych w pierwszej kolejności osób (78%) zrezygnowało z podjęcia studiów na UJK. Na zwolnione miejsca przyjmowano następne osoby z listy rankingowej. W efekcie dopiero 19 października 2021 r. WKR Collegium Medicum zawiadomiła o podjęciu decyzji w sprawie przyjęcia (uzupełniających limit wolnych miejsc) 80 osób, przy czym najniższa wystarczająca do przyjęcia liczba punktów wyniosła 137,294 pkt i uzyskała ją osoba umieszczona na poz. 859 listy rankingowej.

(akta kontroli str. 303-376, 549-550)

Rekrutacja na lata akademickie 2019/2020 i 2020/2021 przebiegała podobnie. W pierwszym etapie przyjmowano osoby z największą liczbą punktów, które złożyły dokumenty, a gdy większość później zrezygnowała, na wolne miejsca prowadzono dalszą rekrutację (np. na rok akademicki 2019/2020 do 6 listopada 2019 r.). Najniższa liczba punktów uprawniająca do przyjęcia na studia w roku akademickim 2019/2020 to 140,066 pkt (osoba z poz. 839 listy rankingowej), a w 2020/2021 – 144,439 pkt (poz. 638 listy rankingowej). Proces rekrutacji dodatkowo komplikowała konieczność uwzględnienia sytuacji osób, dla których wynik egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów został podwyższony w wyniku weryfikacji sumy punktów przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną.

(akta kontroli str. 212-302, 549-579)

¹⁵ W rekrutacji na rok akademicki 2021/2022 wskazano, że w przypadku braku certyfikatu z języka angielskiego, (z uwagi na epidemię Covid-19 nie odbyła się większość egzaminów umożliwiających uzyskanie ww. certyfikatów) uwzględniano wynik z egzaminu maturalnego lub ocenę z klasyfikacji końcoworocznej z języka angielskiego.

¹⁶ Międzynarodowej matury (IB), matury europejskiej (EB), w uchwałach określono sposób przeliczania wyników tych matur.

Z protokołu posiedzenia WKR Collegium Medicum z 29 sierpnia 2020 r. wynikało, że przyjęto 40 kandydatów, podczas gdy lista rankingowa wskazywała możliwość przyjęcia tylko 39 osób, gdyż tylko tyle osób złożyło dokumenty.

(akta kontroli str. 279, 282-283)

Przewodnicząca WKR wyjaśniła: *w protokole opisowym (...) wkradła się nieścisłość odnośnie liczby osób, które złożyły dokumenty i zostały przyjęte na studia (powinno być 39, jest 40). (...) W związku z powyższym korekta protokołu opisowego z posiedzenia Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej (...) jest zasadna i została dokonana.*

(akta kontroli str. 551, 554)

NIK odstępuje od formułowania oceny w tej sprawie, gdyż błąd w protokole rekrutacyjnym nie miał wpływu na ostateczny wynik rekrutacji (nie przyjęto więcej osób ponad limit). W czasie kontroli NIK protokół został skorygowany.

Rekrutacja na kierunek lekarski studia niestacjonarne także wymagała prowadzenia kilku naborów. Minimalna liczba punktów uprawniających do przyjęcia w latach akademickich 2019/2020-2021/2022 wynosiła odpowiednio 67,48 pkt; 78,85 pkt i 69,263 pkt.

Z analizy dokumentów rekrutacyjnych kandydatów na *English Division* wynika, że prowadzono kilka postępowań (zgodnie z harmonogramem rekrutacji) w miarę dostępności wolnych miejsc. Na lata akademickie 2019/2020 i 2020/21 przyjęto kandydatów spełniających wymagania rekrutacyjne, w tym osoby z najniższą punktacją przekroczyły ustalony na Uczelni próg punktowy (40 pkt) uzyskując odpowiednio 67 pkt i 64,4 pkt, a na rok akademicki 2021/2022 WKR postanowiła o przyjęciu na studia jednej osoby, której punktacją była niższa niż ww. próg punktowy, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 377-476)

Prorektor ds. Medycznych wyjaśniła: *rekrutacja na studia lekarskie jest procesem, który w każdej uczelni medycznej trwa bardzo długo z powodu możliwości aplikowania o przyjęcie przez kandydata na wiele uczelni medycznych jednocześnie. Kandydaci po uzyskaniu kolejnych informacji o przyjęciu na studia na innej uczelni podejmują decyzję o rezygnacji na różnych etapach procesu rekrutacji (...). Problem z rekrutacją na kierunku lekarskim był wielokrotnie przedmiotem dyskusji podczas obrad Konferencji Rektorów Uczelni Medycznych w obecności przedstawiciela MZ i MEiN. Poddawano propozycję stworzenia jednej wspólnej listy kandydatów z preferencją wyboru uczelni przez kandydata. Komisje rekrutacyjne pozyskiwałyby w szybszy sposób informacje o przyjęciu kandydata w poczet studentów konkretnej Uczelni. Kolejne rozwiązanie, które można rozważyć to wspólne terminy rekrutacji na wszystkie uczelnie lub wydanie decyzji o przyjęciu w oparciu tylko o oryginał świadectwa dojrzałości.*

(akta kontroli str. 118)

W okresie objętym kontrolą wpłynęło pięć odwołań od decyzji WKR Collegium Medicum w sprawie przyjęcia na kierunek lekarski, studia stacjonarne prowadzone w języku polskim. Wszystkie zostały zaopiniowane przez WKR jako bezzasadne i w efekcie rozpatrzone odmownie. Cztery odwołania (w tym trzy dotyczyły rekrutacji na rok akademicki 2019/2020) były skierowane przez osoby, których punktacją była niższa niż uprawniająca do przyjęcia w danym roku akademickim. Wpłynęło także odwołanie odnośnie nieprzyjęcia na rok akademicki 2020/2021 osoby, która jednak nie przedstawiła dokumentów potwierdzających osiągnięcia edukacyjne, wymaganych przepisami wewnętrznymi Uczelni oraz wynikających z art. 69 ust. 2 i art. 70 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

(akta kontroli str. 965-976)

Nabór na inne kierunki, tj. na fizjoterapię, pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, do których nie odnosiły się limity wskazywane przez Ministra Zdrowia, zostały określone w przytoczonych wcześniej uchwałach Senatu UJK lub zarządzeniach Rektora UJK na kolejne lata akademickie:

- 2019/2020 fizjoterapia studia jednolite – 80 miejsc, fizjoterapia II stopnia 150 miejsc; pielęgniarstwo I i II stopnia – odpowiednio 80 i 75 miejsc; położnictwo I i II stopnia – odpowiednio 50 i 40 miejsc; ratownictwo medyczne – 50 miejsc;
- 2020/2021 fizjoterapia – 50 miejsc (zmniejszenie liczby miejsc w stosunku do roku poprzedniego), pielęgniarstwo I i II stopnia – odpowiednio 80 i 75 miejsc; położnictwo I i II stopnia – odpowiednio 50 i 40 miejsc; ratownictwo medyczne – 60 miejsc;
- 2021/2022 dla kierunku fizjoterapia – 50 miejsc, pielęgniarstwo I i II stopnia – odpowiednio 100 i 75 miejsc (zwiększenie liczby miejsc na studiach I stopnia w stosunku do roku poprzedniego); położnictwo I i II stopnia – odpowiednio 75 (zwiększenie o 25 miejsc w stosunku do roku poprzedniego) i 40 miejsc; ratownictwo medyczne – 50 miejsc (zmniejszenie liczby miejsc).

(akta kontroli str. 84)

Prorektor UJK wyjaśniła: *zmniejszenie liczby miejsc na kierunku ratownictwo medyczne wynikało z niższej zgłaszalności kandydatów i studentów niż określone limity w poprzednich naborach.(...) Ponadto stały problem stanowi duże obciążenie studentami placówek klinicznych, w których zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia prowadzona jest praktyczna nauka zawodu. Głównym powodem zmniejszenia limitu przyjęć (z 80 miejsc do 50) na kierunku fizjoterapia była ograniczona dostępność do placówek medycznych spowodowana dużą ilością kierunków studiów w UJK i innych uczelniach kieleckich realizujących praktyczne zajęcia kliniczne (...). Zwiększenie limitu przyjęć na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo I stopnia podyktowane było stwierdzonym długoterminowym wzrostem zapotrzebowania na rynku pracy, a także zwiększającymi się możliwościami dydaktycznymi zarówno kadry dydaktycznej, jak i lokalowymi Collegium Medicum UJK.*

(akta kontroli str. 115-117)

Na lata akademickie 2019/2020-2021/2022 dla kierunku lekarskiego (w tym prowadzonego w języku angielskim), pielęgniarstwa, położnictwa, fizjoterapii i ratownictwa medycznego ustalono opłatę rekrutacyjną w wysokości 85 zł (§ 1 ust. 1 pkt 2 zarządzeń Rektora UJK sprawie wysokości opłaty rekrutacyjnej kandydatów na studia¹⁷). Wysokość ww. opłaty była zgodna z określoną w § 38 rozporządzenia w sprawie studiów. Z opłaty mógł być zwolniony kandydat, który ubiegał się o przyjęcie na studia na podstawie uprawnień laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów określonych w uchwale nr 65/2018 Senatu UJK. W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 żaden kandydat nie spełnił warunków uprawniających do zwolnienia z opłaty rekrutacyjnej.

Na Uczelni określono także zasady zwrotu opłaty rekrutacyjnej. W roku akademickim 2019/2020 podlegała ona zwrotowi w przypadku: braku potwierdzenia rejestracji i niedopuszczenia do postępowania rekrutacyjnego, nieuruchomienia kierunku studiów, a od roku akademickiego 2020/2021 także w sytuacji rejestracji na

¹⁷ Zarządzenie 38/2019 Rektora UJK z 24 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości opłaty rekrutacyjnej kandydatów na studia w roku akademickim 2019/2020 (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_38_2019.html); zarządzenie 91/2020 Rektora UJK z 30 kwietnia 2020 r. w sprawie wysokości opłaty rekrutacyjnej kandydatów na studia w roku akademickim 2020/2021 (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_91_2020.html); – zarządzenie nr 55/2021 Rektora UJK z 14 kwietnia 2021 r. w sprawie wysokości opłaty rekrutacyjnej kandydatów na studia, studia podyplomowe oraz kursy dokształcające w roku akademickim 2021/2022 (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_55_2021.html) zmiana zarządzeniem nr 73/2021 Rektora UJK z 24 maja 2021 r.

mniej kierunków niż wynika to z opłaty wniesionej na konto przez kandydata (nadpłaty). Wnioski o zwrot opłaty rekrutacyjnej (nadpłaty) złożyły odpowiednio 244, 214 i 188 osoby, nie uwzględniono wniosków odpowiednio 12, 10 i 16 osób. Na podstawie analizy wybranych losowo pięciu postępowań ze wszystkich analizowanych lat, dotyczących zwrotu opłaty rekrutacyjnej lub nadpłaty, w których wydano negatywne decyzje dotyczące ww. zwrotu, stwierdzono, że w żadnym przypadku nie wystąpiła sytuacja uprawniająca do dokonania takiego zwrotu przewidziana w § 2 ust. 2 zarządzenia 91/2020 Rektora UJK z 30 kwietnia 2020 r. lub zarządzenia 55/2021 Rektora UJK z 14 kwietnia 2021 r.

(akta kontroli str. 477)

W okresie objętym kontrolą opłata za studia stacjonarne na kierunku lekarskim, prowadzone w języku angielskim (*English Division*) wynosiła 12 tys. euro¹⁸. Od roku akademickiego 2022/2023 opłata będzie wynosiła 12,5 tys. euro¹⁹. Przychody za studia na kierunku lekarskim w języku obcym wynosiły w latach 2019-2022 (do 30 kwietnia 2022 r.) odpowiednio: 4730 tys. zł; 5850 tys. zł; 6966 tys. zł i 2522 tys. zł i stanowiły 2,4%; 2,9%; 3,3% i 3,9% przychodów Uczelni z działalności operacyjnej.

(akta kontroli str. 478)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że WKR Collegium Medicum zdecydowała o przyjęciu na rok akademicki 2021/2022 na kierunek lekarski studiów stacjonarnych prowadzonych w języku angielskim osoby, której wynik punktowy (38,4 pkt) był niższy niż minimalna liczba punktów uprawniająca do wpisu na listę studentów (40 pkt), określona w załączniku nr 1 część III pkt 3.2 uchwały 58/2020 Senatu UJK z 25 czerwca 2020 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2021/2022 (ze zm.)

(akta kontroli str. 189, 442-464, 480)

Zastępca Przewodniczącego WKR Collegium Medicum, upoważniony przez Przewodniczącego WKR Collegium Medicum wyjaśnił: *na rok akademicki 2021/2022 WKRCM (...) zakwalifikowała na studia medyczne prowadzone w języku angielskim osobę, która uzyskała 38,4 pkt. Zgodnie z protokołem Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej z dnia 22 października 2021 r. mimo że kryteria nie zostały spełnione, limit miejsc 50 nie został wypełniony, a w/w kandydat (będący jedynym pod kreską) złożył komplet wymaganych dokumentów, opłacił opłatę rekrutacyjną oraz posługiwał się językiem angielskim.*

(akta kontroli str. 553, 962-964)

Wyjaśnienia te nie mogą być uwzględnione, gdyż zgodnie z § 1 ust. 1 i §10 ust. 1 uchwały Senatu UJK w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2021/2022 Uczelnia przyjmuje kandydatów na studia w wyniku postępowania kwalifikacyjnego przeprowadzonego przez komisje rekrutacyjne w ramach liczby miejsc ustalonej przez Senat UJK. Komisje rekrutacyjne są uprawnione do podejmowania decyzji w przedmiocie przyjęcia na studia w ramach ww. limitu miejsc, ale przy uwzględnieniu warunków rekrutacji określonych w cytowanej uchwale, w tym minimalnej liczby punktów uprawniającej kandydata do wpisu na listę studentów na dany kierunek studiów określonej w załączniku nr 1 (§10 ust. 3 ww. uchwały).

Prorektor ds. Medycznych wyjaśniła: *w roku akademickim 2021/2022 na kierunek lekarski studiów stacjonarnych w języku angielskim kandydat z ilością punktów 38,4*

¹⁸ Zarządzenie Rektora UJK 39/2019 z 26 kwietnia 2019 r. (zmienione zarządzeniami 63/2019, 75/2019, 90/2019); zarządzenie Rektora UJK 104/2020 z dnia 15 maja 2020 roku (zmienione zarządzeniami 147/2020, 232/2020, 250/2020) i zarządzenie Rektora UJK 69/2021 z 19 maja 2021 r. w sprawie określenia wysokości opłat za poszczególne usługi edukacyjne świadczone w Uczelni.

¹⁹ Zarządzenie Rektora UJK 59/2022 z 20 maja 2022 r. (https://bip.ujk.edu.pl/zarządzenie_nr_59_2022.html).

pkt został przyjęty z powodu niewypełnienia limitu miejsc 50 osób. Mając wolne miejsce Decyzją Rektora został przyjęty kandydat z niższą ilością punktów.

(akta kontroli str. 119, 480)

NIK zauważa, że przyjęcie na kierunek lekarski (studia płatne) osoby niespełniającej minimalnych kryteriów może wiązać się z trudnościami w realizacji przez nią programu studiów.

OCENA CZĄSTKOWA

Przy ustalaniu planowanych limitów przyjęć na kierunki lekarski, pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapię i ratownictwo medyczne uwzględniano możliwości dydaktyczne Uczelni, zapotrzebowanie na absolwentów tych kierunków i limity przyjęć określone przez Ministra Zdrowia. Poza jednym przypadkiem przestrzegano przyjętych przez Uczelnię zasad rekrutacji.

OBSZAR

2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, programy studiów na kierunkach lekarskim, pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia i ratownictwo medyczne były, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce²⁰, ustalane przez Senat UJK. Badaniem objęto programy studiów stacjonarnych obowiązujących w roku akademickim 2021/2022 w kształceniu studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2019/2020. Program obowiązujący na kierunku lekarskim²¹ zawierał:

- elementy wymagane § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie studiów;
- okres kształcenia zgodny z określonym w części I ust. 1.3 standardów dla tego kierunku zawartych w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie standardów;
- zgodną z cz. I ust. 1.5 standardów liczbę pkt ECTS²² konieczną do ukończenia studiów, tj. 365 pkt ECTS, w tym 346 pkt ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany (tj. powyżej wymaganej w cz. I ust. 2.2 standardów). Kierunek lekarski został przyporządkowany dziedzinie nauki medyczne jako dziedzinie wiodącej (90% pkt ECTS wymaganych do ukończenia studiów, tj. 328,5 dotyczyło tej dziedziny) i nauki o zdrowiu (cz. I ust. 1.6);
- liczbę godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, która nie była mniejsza niż wymagana i wynosiła 9327 godz., w tym w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia – 5792 godz. (325 godzin e-learningu), tj. zgodnie z art. 63 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dla studiów stacjonarnych, obejmowała co najmniej połowę pkt ECTS objętych programem studiów;
- liczbę pkt ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi – 19 (5,1%), tj. więcej niż wymagane w cz. I ust. 3.3. standardów minimum (3%) liczby pkt ECTS koniecznej do ukończenia studiów;
- prawidłowo określoną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – 19 pkt;

²⁰Dz. U. z 2022 poz. 574.

²¹ Ustalony uchwałą Senatu UJK 220/2019 z 26 września 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów jednolitych magisterskich o profilu ogólnoakademickim na kierunku lekarskim do wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zmienionej uchwałą nr 91/2021.

²² ECTS – Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (European Credit Transfer and Accumulation System). Punkty ECTS są zdefiniowane jako miara średniego nakładu pracy osoby uczącej się, koniecznego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się (art. 67 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

- wymagane w cz. I ust. 3, 4.1 i 5.1 standardów, treści programowe i grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się i przydzielone im właściwe liczby godzin i punktów ECTS;
- zajęcia wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin (zajęciom tym nie przypisano punktów ECTS), zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia w sprawie studiów.

(akta kontroli str. 539-546, 713)

W 2021 r. w programie studiów dokonano zmiany, rekomendowanej przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (KZJK)²³ i zatwierdzonej przez WKK, dotyczącej zwiększenia obciążenia w ramach przedmiotu *farmakologia kliniczna* kosztem przedmiotu *choroby zakaźne*²⁴.

(akta kontroli str. 481-538)

W okresie objętym kontrolą Polska Komisja Akredytacyjna (dalej: PKA) dokonała oceny programowej na kierunku lekarskim prowadzonym na Uczelni wydając ocenę pozytywną (uchwała Nr 99/2019 z 28 lutego 2019 r.), w tym nie wniesiono zastrzeżeń do programu i planu studiów oraz doboru treści i metod kształcenia. Proces kształcenia lekarzy na UJK pozytywnie oceniła także Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia na Kierunku Lekarskim²⁵, która wizytowała Uczelnię w lutym 2021 r. i czerwcu 2022 r.

(akta kontroli str. 715-717)

Programy studiów na kierunkach: pielęgniarstwo (I i II stopień), położnictwo (I i II stopień), fizjoterapia i ratownictwo medyczne²⁶ zawierały:

- elementy wymagane § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie studiów;
- okres nauczania dla studiów I i II stopnia (odpowiednio sześć i cztery semestry) i dla studiów jednolitych (10 semestrów) ustalony zgodnie ze standardami²⁷;
- liczbę godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, która nie była mniejsza niż wymagana w standardach. Wynosiła ona dla kierunków: pielęgniarstwo studia I stopnia 4847 godz. (w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia – 4217 godz.); II stopnia – 2450 godz. (1400 godz.); położnictwo dla studiów I stopnia 4827 godz. (4212 godz.); dla II stopnia – 2505 godzin (1485 lub 1505 godz.); fizjoterapii – 7816 godz. (5481 godz.); ratownictwa medycznego – 4681 godz. (3766 godz.);
- potwierdzenie, że zgodnie z art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów była realizowana w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia;

²³ Uchwałą Senatu UJK w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości przyjęto strukturę funkcjonowania tego systemu, w tym sposób realizacji zadania dotyczącego tworzenia i doskonalenia programu studiów. Zadania te przypisano m.in.: Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia (UKK), komisjom wydziałowym (WKK) oraz KZJK (zarządzenie Rektora UJK 113/2019 z 4 listopada 2019 r. ze zm.).

²⁴ Zmiany przyjęto uchwałą Senatu UJK 91/2021 z 23 września 2021 r.

²⁵ Powołana uchwałą Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych 7 października 1997 r. Jest organem społeczności Akademickich Uczelni Medycznych, której celem jest dbałość o zachowanie jak najwyższej jakości kształcenia z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa polskiego oraz standardów i zaleceń międzynarodowych.

²⁶ Ustalone uchwałą Senatu UJK nr 221/2019 z 26 września 2019 r. zmienioną uchwałą nr 79/2020 i 140/2020 oraz uchwałą nr 222/2019, zmienioną uchwałą nr 10/2020 (pielęgniarstwo I i II st.); uchwałą Senatu UJK 223/2019 z 26 września 2019 r., zmienioną uchwałą nr 77/2020, 141/2020, 18/2021 i 60/2022 oraz uchwałą nr 224/2019, zmienioną uchwałami nr 78/2020, 142/2020, 19/2021 i 61/2022 (położnictwo I i II st.); uchwałą Senatu UJK nr 40/2019 z 28 lutego 2019 r., zmienioną uchwałą nr 231/2019, 139/2020 i 8/2021 (fizjoterapia); uchwałą Senatu UJK nr 225/2019 z 26 września 2019 r., zmienioną uchwałami nr 74/2020 i 138/2020 (ratownictwo medyczne).

²⁷ Standardy kształcenia dotyczące tych kierunków zawarto odpowiednio w załącznikach nr 4, 5, 7 i 8 do rozporządzenia w sprawie standardów.

- liczbę punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów I stopnia która nie była mniejsza niż 180 dla studiów I stopnia i 120 dla II stopnia lub dla studiów jednolitych 300 pkt ECTS i wynosiła odpowiednio: dla kierunku pielęgniarstwo – 186 i 122 pkt ECTS; dla kierunku położnictwo – 185 i 123 pkt ECTS, dla kierunku ratownictwo medyczne 185 pkt ECTS, dla kierunku fizjoterapia 308 pkt ECTS;
- przyporządkowanie do dyscypliny naukowej nauki o zdrowiu jako dyscypliny wiodącej oraz zgodnie z § 3 ust. 4 rozporządzenia w sprawie studiów określono dla tej dyscypliny procentowy udział liczby pkt ECTS, w tym dla poszczególnych kierunków: pielęgniarstwo dla studiów I stopnia 83% zaplanowanych efektów uczenia się do dyscypliny nauka o zdrowiu, tj. 154 pkt ECTS, dla studiów II stopnia – 95%, tj. 116 pkt ECTS; położnictwo dla studiów I stopnia w ramach tej dziedziny – 83% zaplanowanych efektów uczenia się, tj. 154 pkt ECTS, dla studiów II stopnia – 90%, tj. 111 pkt ECTS; dla kierunku fizjoterapia 75% zaplanowanych efektów uczenia się, tj. 231 pkt ECTS; dla ratownictwa medycznego 75% zaplanowanych efektów uczenia się, tj. 139 pkt ECTS;
- potwierdzenie, że zgodnie z § 3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia w sprawie studiów programy obejmowały zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano pkt ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby pkt ECTS koniecznej do ukończenia studiów, tj. dla kierunku pielęgniarstwo studia I stopnia – 99 pkt ECTS, dla studiów II stopnia – 65 pkt ECTS; dla położnictwa studia I stopnia – 100 pkt ECTS, dla studiów II stopnia – 68 pkt ECTS; ratownictwo medyczne – 93 pkt ECTS; fizjoterapia – 160 pkt ECTS;
- zajęcia podlegające wyborowi w wymiarze określonym w standardach (min. 5%), w tym dla studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo – 17 pkt ECTS; dla II stopnia kierunku położnictwo – 18 pkt ECTS, na kierunku ratownictwo medyczne – 12 pkt ECTS; fizjoterapia – 43 pkt ECTS;
- uwzględniono wymagane w standardach (np. dla kierunku pielęgniarstwo w części I.A i IB ust. 3 i 4 oraz części III.A i III B zał. nr 4 do rozporządzenia w sprawie standardów) treści programowe i grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się, w tym wymaganą minimalną liczbę godzin zajęć zorganizowanych i przypisanych im punktów ECTS;
- zaplanowane zajęcia z języka angielskiego w wymiarze nie mniejszym niż 120 godzin (5 pkt ECTS) dla studiów I stopnia i studiów jednolitych i 90 godzin (5 pkt ECTS) dla studiów II stopnia;
- zaplanowane zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych zgodnie ze standardami oraz ich wymiar w pkt ECTS;
- dla kierunku ratownictwo medyczne zgodnie z cz. I ust. 3.7 rozporządzenia w sprawie standardów, zaplanowano zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego, którym przypisano 4 pkt ECTS;
- za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie się do egzaminu dyplomowego zaplanowano odpowiednio 5 pkt i 20 pkt ECTS dla studiów I i II stopnia oraz 22 punktów ECTS za przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dla studentów kierunku fizjoterapia;
- zajęcia wychowania fizycznego na studiach I stopnia w wymiarze 60 godzin.

(akta kontroli str. 580-710, 713-714)

Analizowane programy na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia podlegały, w okresie objętym kontrolą, ocenie PKA²⁸, przy czym dla wszystkich tych kierunków w raporcie z oceny uznano za spełnione

²⁸ Dla kierunku pielęgniarstwo w dniach 27-28 października 2020 r., położnictwo 2-3 listopada 2020 r., fizjoterapia 3-4 listopada 2020 r., ratownictwo medyczne 22-23 stycznia 2021 r.

kryterium nr 1 dotyczące prawidłowości konstrukcji programu studiów w zakresie koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się. Natomiast kryterium nr 2 dotyczące prawidłowości realizacji programu studiów w zakresie: treści programowych, harmonogramu realizacji programu studiów, form i organizacji zajęć, metod kształcenia, praktyk zawodowych oraz organizacji procesu nauczania i uczenia się uznano za spełnione częściowo, a w przypadku programu dla kierunku fizjoterapia za niespełnione.

W wyniku ww. oceny PKA sformułowano następujące zastrzeżenia do treści programowych, harmonogramu realizacji programu studiów lub form i organizacji zajęć, zaplanowanych metod kształcenia oraz organizacji procesu kształcenia:

- do programu obowiązującego na kierunku pielęgniarstwo sformułowano jedno zastrzeżenie, które dotyczyło modułu *Nauki społeczne i humanistyczne*, do którego nie przypisano wymaganych 17 pkt ECTS, rekomendowano także poprawienie sekwencyjności kształcenia poprzez przesunięcie w planie studiów I stopnia przedmiotu podstawy opieki zdrowotnej z III semestru na III rok studiów;
- dla kierunku położnictwo sformułowano sześć zaleceń dotyczących korekty programów oraz zalecenie, by Uczelnia wdrożyła skuteczne działania naprawcze zapobiegające w przyszłości powstawaniu stwierdzonych nieprawidłowości. W programie studiów I stopnia stwierdzono szereg niezgodności ze standardami (dotyczyło to niewłaściwego przypisaniu godzin i pkt ECTS w zakresie modułów nauki dotyczących podstaw opieki położniczej i opieki specjalistycznej); rozbieżności w zakresie liczby godzin i punktów pomiędzy różnymi dokumentami (np. danymi zawartymi w sylabusach i zamieszczonymi w tabeli zbiorczej w co najmniej ośmiu przedmiotach np. *opieka ginekologiczna, pielęgniarstwo pediatryczne, rehabilitacja ginekologiczna, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne* oraz przedmiotu *prawo w praktyce położnej*). W programie studiów II stopnia stwierdzono także niezgodności ze standardami dotyczącymi liczby pkt ECTS, jaką powinien uzyskać student z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w zakresie praktyk zawodowych, stwierdzono także, że nie zaplanowano modułu *opieka specjalistyczna nad pacjentką i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym* i nie opracowano sylabusów dla niektórych przedmiotów;
- na kierunku ratownictwo medyczne sformułowano zalecenia dotyczące ustalenia prawidłowej sekwencji zajęć (przy zachowaniu zasady, że kształcenie w zakresie nauk klinicznych powinno być poprzedzone naukami podstawowymi), właściwego doboru form zajęć oraz zachowania proporcji liczby zajęć realizowanych w poszczególnych formach, uwzględnienie w planie studiów zajęć do wyboru zgodnie z wymaganiami zawartymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu ratownika medycznego, a także wdrożenie skutecznych sposobów zapewnienia jakości kształcenia w związku z koniecznością zapewnienia studentom możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia, sekwencyjności zajęć, doboru form zajęć i proporcji liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach w związku z zapewnieniem wszystkich zakładanych efektów uczenia się;
- dla kierunku fizjoterapia zalecenia dotyczyły głównie programu studiów niestacjonarnych (np. zwiększenie udziału godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym, liczby godzin zajęć praktycznych), sformułowano także zalecenia ogólne dotyczące nieuwzględnienia ważnych treści kształcenia w ramach przedmiotów kierunkowych (np. *diagnostyka funkcjonalna w chorobach wewnętrznych*); weryfikacji rodzajów zajęć, które mogą być wybierane przez studentów, uzupełnienia zajęć z wychowania fizycznego, skorygowania liczby godzin wskazanych w części I ust. 3.1 załącznika nr 7 tj. oferty autorskiej Uczelni, zmiany sekwencji przedmiotów na

wszystkich rodzajach studiów, tak aby umożliwić w pełni osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się.

(akta kontroli str. 718-767)

W okresie objętym kontrolą kierunki pielęgniarstwo i położnictwo podlegały także ocenie Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych (KRASPiP)²⁹. Zespół wizytujący wydał pozytywną ocenę spełnienia standardów kształcenia w zakresie realizacji programu kształcenia i prowadzonej dokumentacji na I i II roku położnictwa i na kierunku pielęgniarstwo. W wyniku tych ocen Uczelnia uzyskała ogólną liczbę punktów uprawniających do wnioskowania przez KRASPiP do Ministra Zdrowia o przyznanie certyfikatów akredytacji na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo na okres następujących pięciu lat³⁰.

(akta kontroli str. 768-816)

W odpowiedzi na zalecenia zawarte w raporcie PKA, Uczelnia podjęła działania naprawcze, a większość efektów tych działań uwzględniono w ostatecznej ocenie programowej. Wdrażano także uwagi wynikające z bieżącej analizy programów kształcenia w ramach KZJK, zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie studiów.

Dla kierunku pielęgniarstwo wprowadzono modyfikacje w programach studiów I stopnia, polegające na przypisaniu do grupy przedmiotów nauki społeczne i humanistyczne dodatkowego jednego punktu ECTS³¹. Uznano także, że istnieje możliwość przesunięcia przedmiotu *podstawy opieki zdrowotnej* (wykłady i zajęcia praktyczne z symulacjami) z semestru III na semestr IV. W programie tym wprowadzono także inne zmiany, które zostały szczegółowo opisane w dalszej części *Wystąpienia pokontrolnego*.

(akta kontroli str. 765-767)

Na kierunku położnictwo wprowadzono uzupełnienia dla przedmiotu *prawo w praktyce położniczej*, dokonano także korekt planów studiów poprzez wprowadzenie prawidłowego nazewnictwa modułów i przypisania właściwej liczby godzin i punktów ECTS. Uznano także za konieczne przeprowadzenie szczegółowej kontroli zgodności wszystkich kart przedmiotów i harmonogramów z programami studiów w roku akademickim 2020/2021 pod kątem doboru piśmiennictwa, zgodności efektów uczenia się z tematyką, treściami kształcenia, form zajęć oraz liczbą realizowanych godzin i punktów ECTS. Analiza protokołów dwóch posiedzeń KZJK³² wskazuje, że działania takie zostały podjęte. Na Uczelni prowadzono dalsze prace nad udoskonalaniem programów studiów na kierunku położnictwo I i II stopnia. Uchwałami nr 60/2022 i 61/2022 Senatu UJK z 26 maja 2022 r. wprowadzono zmiany programu studiów obowiązujące studentów, którzy rozpoczną kształcenie od roku akademickiego 2022/2023. Dla studiów I stopnia zwiększono liczbę pkt ECTS wymaganą do ukończenia studiów (186) oraz liczbę realizowanych godzin (4837), włączono do realizacji nowe przedmioty, dokonano przeklasyfikowania lub uszczegółowienia dotychczas realizowanych przedmiotów.

(akta kontroli str. 718-736)

²⁹ Zgodnie z art. 58 ust. Pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022, poz. 551), do zadań KRASPiP należy m.in. ocena, czy uczelnia ubiegająca się o akredytację dla studiów na kierunkach pielęgniarstwo lub położnictwo na określonym poziomie spełnia standardy kształcenia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

³⁰ Szczegółowe kryteria oceny spełniania przez uczelnie standardów kształcenia określają uchwały KRASPiP nr 4/IV/2013 z dnia 21 listopada 2013 roku, nr 36/V/2018 z dnia 20 września 2018 r. oraz uchwała nr 85/V/2019 z dnia 17 października 2019 r. (<https://www.gov.pl/web/zdrowie/krajowa-rada-akredytacyjna-szkol-piellegniarek-i-poloicznych-kraszip>).

³¹ Zmiana została wprowadzona w życie uchwałą Senatu UJK nr 140/2020 z 26 listopada 2020 r.

³² Na posiedzeniach KZJK z 22 stycznia 2021 r. i 10 października 2021 r. podjęto decyzję o przeprowadzeniu szczegółowej kontroli zgodności kart przedmiotów, zgodnie z efektami uczenia się, ustalono plan działania w zakresie weryfikacji i uaktualnienia oraz powołano zespoły osób odpowiedzialnych za poszczególne przedmioty.

Członkowie KZJK przygotowali zmiany w programie na kierunku ratownictwo medyczne i przedstawili je 26 marca 2021 r. na posiedzeniu WKK, która pozytywnie zaopiniowała ww. zmiany w programie studiów (obowiązujące studentów rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2019/2020 oraz 2020/2021). W efekcie przygotowano i pozytywnie zaopiniowano znowelizowany program studiów, obowiązujący od roku akademickiego 2021/2022³³. W ramach tych działań przedmiotowi *nauki kliniczne*, zrealizowanym dla rocznika 2019/202 w semestrze II w formie wykładów, przypisano w programie studiów efekty uczenia się w zakresie umiejętności, ale zaznaczono, że ich realizacja w formie zajęć praktycznych zostanie zrealizowana w semestrze VI w podmiotach leczniczych, w odniesieniu do pozostałych przedmiotów, kształtujących umiejętności praktyczne, zaznaczono, że będą realizowane w Centrum Symulacji Medycznej w pracowniach lub w salach wysokiej wierności³⁴ oraz w podmiotach leczniczych. Dokonano zmiany zasad realizacji przedmiotów podlegających wyborowi przez studenta, na zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, w tym zwiększono ofertę wybieranych zajęć poprzez wprowadzenie nowych (np. przedmioty pn. *bezpieczeństwo pacjenta we współczesnych zagrożeniach epidemiologicznych* i *bezpieczeństwo personelu medycznego we współczesnych zagrożeniach epidemiologicznych*). Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne podlegające wyborowi, zgodnie ze standardem kształcenia, określono na 12.

(akta kontroli str. 746-764)

Zalecenia PKA odnośnie programu na kierunku fizjoterapia także zostały wdrożone³⁵, tj. dostosowano wymiar godzin, w tym prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim w ramach wyodrębnionych modułów, dokonano zmiany sekwencji przedmiotów, uzupełniano zajęcia z wychowania fizycznego, przeanalizowano formy realizacji zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów i dostosowano do wymogów określonych w standardach wprowadzając zajęcia również w formie ćwiczeń, uszczegółowiono treści w kartach przedmiotów odnosząc je do wszystkich działań.

(akta kontroli str. 737-745)

W efekcie tych działań Prezydium PKA wydało ocenę pozytywną dla kształcenia na kierunku pielęgniarstwo (I i II stopień), pielęgniarstwo (I i II stopień), ratownictwo medyczne i fizjoterapia uznając, że (poza programem fizjoterapii) wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej³⁶, zostały spełnione³⁷.

(akta kontroli str. 715-816)

Zakładane w programie studiów dla praktyk zawodowych na kierunku lekarskim efekty uczenia się odpowiadały standardom zawartym w części I ust. 5.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie standardów. Wymiar godzinowy tego modułu, przypisane mu pkt ECTS, umiejscowienie praktyk w planie studiów, a także miejsce odbywania praktyk spełniały wytyczne zawarte w ww. standardzie kształcenia.

(akta kontroli str. 481-538)

³³ Zmiany te wdrożono uchwałą 35/2021 Senatu UJK z 29 kwietnia 2021 r.

³⁴ Symulacja wysokiej wierności jest metodologią nauczania, procesem kształcenia wykorzystującym sprzęt edukacyjny od prostych trenażerów, służących do nauki pojedynczych zadań, poprzez manekiny zaawansowane tzw. stymulatory pacjenta, wiernie naśladujące człowieka i jego parametry. Głównym zadaniem symulacji medycznej jest edukacja i poprawa bezpieczeństwa pacjentów. Zaawansowane symulatory człowieka mogą realistycznie kaszleć, wymiotować sztuczną treścią pokarmową i krwawić sztuczną krwią wywołując u personelu medycznego rzeczywisty stres i potrzebę natychmiastowego działania.

³⁵ Uchwałą Senatu UJK 139/2020 z 26 listopada 2020 r. oraz 8/2021 z 28 stycznia 2021 r. w sprawie zmiany programu studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym na kierunku fizjoterapia.

³⁶ Dz. U. poz. 1787.

³⁷ Uchwała nr 31/2021 Prezydium PKA z 21 stycznia 2021 r., uchwała nr 184/2021 Prezydium PKA z 25 marca 2021 r., uchwała nr 325/2021 Prezydium PKA z 6 maja 2021 r.

Kwestie organizacji tych praktyk na Uczelni i weryfikowania osiągniętych efektów uczenia się uregulowano w Regulaminie Studiów UJK, zarządzeniach Rektora UJK w sprawie praktyk zawodowych dla studentów oraz dla słuchaczy studiów podyplomowych³⁸ oraz w Instytutowym regulaminie odbywania praktyk wakacyjnych na kierunku lekarskim Collegium Medicum³⁹. Zgodnie z tymi dokumentami studenci kierunku lekarskiego mieli możliwość realizacji praktyk wakacyjnych w systemie zorganizowanym przez Uczelnię lub samodzielnego wyboru placówki. Opiekunem ze strony placówki medycznej powinien być lekarz posiadający prawo wykonywania zawodu oraz co najmniej trzyletni staż pracy w odpowiedniej do celu praktyki placówce, a w przypadku praktyki z zakresu opieki nad chorym pielęgniarka posiadająca tytuł magistra, prawo wykonywania zawodu oraz co najmniej trzyletni staż pracy na danym oddziale. Za organizację praktyki i nadzór merytoryczny nad jej przebiegiem w poszczególnych instytutach/katedrach odpowiadali *kierunkowi (instytutowi) opiekunowie praktyk*, którzy monitorowali realizację praktyki, sprawowali bezpośredni nadzór pedagogiczny nad jej przebiegiem i dokonywali ostatecznego zaliczenia praktyki. W Collegium Medicum do nadzoru nad organizacją praktyk i jej prawidłowym przebiegiem uprawniony był także zastępca dyrektora Instytutu Nauk Medycznych. Na Uczelni określono ramowy program odbywania praktyk na kierunku lekarskim, zawierający wykaz umiejętności (nabywanych samodzielnie, pod nadzorem lub jako obserwator), których opanowanie było oceniane w sposób kompleksowy przez opiekuna powołanego w podmiocie leczniczym realizującym praktykę (tj. według skali ocen obowiązującej na Uczelni oraz w formie opinii o przebiegu praktyki w formie oceny opisowej). Zgodnie § 1b rozporządzenia w sprawie standardów⁴⁰, w roku akademickim 2019/2020, w związku z ograniczeniami wynikającymi z przeciwdziałaniem skutkom epidemii Covid-19, część zajęć (40%) w ramach praktyk była realizowana z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a studenci mogli realizować praktyki wakacyjne także w trakcie trwania roku akademickiego 2020/2021 (na podstawie zarządzenia 117/2020 rektora UJK z 28 maja 2020 r. oraz aneksów nr 1 i nr 2⁴¹ do Instytutowego regulaminu odbywania praktyk wakacyjnych na kierunku lekarskim UJK).

Analiza dokumentacji praktyk wakacyjnych studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2019/2020 wykazała, że:

- studenci uczestniczyli w praktykach zorganizowanych po pierwszym roku studiów w oddziałach szpitalnych (17 studentów zrealizowało praktyki w lipcu i sierpniu 2021 r.) w wymiarze 72 godz. (w 2020 r. najwięcej osób zrealizowało praktyki w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach);
- pozostałą część zajęć (48 godz.) zrealizowano w formie e-learningu (w terminie do 31 lipca 2020 r.) w ramach projektu edukacyjnego wykonywanego w grupach i nadzorowanego przez kierunkowego opiekuna praktyk. Projekt dotyczył opieki nad chorym i obejmował następujące zagadnienia: analiza procedur i aktów prawnych (22 godz.), wykonywanie i interpretacja podstawowych pomiarów (22 godz.), analiza piśmiennictwa (4 godz.), przy czym wskazano sposób oceny/punktacji poszczególnych działań studenta. Prace były także recenzowane;

³⁸ Zarządzenie 12/2017 Rektora UJK z 24 stycznia 2017 r. (z późniejszymi zmianami wprowadzonymi zarządzeniami nr 27/2017 i 37/2018) oraz zarządzeniem 95/2020 Rektora UJK (z późniejszymi zmianami określonymi w zarządzeniu nr 9/2021 Rektora UJK (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_95_2020.html)).

³⁹ <https://cm.ujk.edu.pl/index.php/praktyki-zawodowe-lekarski>.

⁴⁰ Przepis wprowadzony rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 maja 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. poz. 885).

⁴¹ Aneksy z 10 czerwca 2020 r. i 25 listopada 2020 r.

- w roku akademickim 2020/2021, tj. po zakończeniu drugiego roku studenci zrealizowali praktyki w wymiarze 90 godz. w placówkach leczenia otwartego (najwięcej osób w NZOZ *Dalmed* Sp. z o.o. Kielce i NZOZ *Promed* Sp. z o.o. Kielce) i w placówkach świadczących pomoc doraźną (66% praktyk zorganizowano w Świętokrzyskim Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach);
- doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk umożliwiały prawidłową realizację praktyk;
- wszyscy studenci uzyskali pozytywne oceny z praktyk (99% ocen to bardzo dobry), które były poparte opisem podejmowanych działań i oceną postawy studenta;
- w latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 nadzorowano zgodność realizacji celów i programu praktyk poprzez hospitacje stacjonarne (siedem miejsc praktyk) i telefoniczne (osiem), które prowadzili kierunkowi opiekunowie praktyk i zastępca dyrektora Instytutu Nauk Medycznych. W ramach tych hospitacji (dokumentowanych) analizowano warunki realizowanych zajęć (terminowość i liczebność grupy) oraz ich wartość merytoryczną, w tym zgodność realizowanej tematyki z programem, powiązanie teorii z praktyką, aktywność studentów na zajęciach i działania opiekuna praktyki (nie stwierdzono uchybień).

Wizytująca Uczelnię Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia na Kierunku Lekarskim wysoko oceniła stosowany sposób weryfikacji efektów uczenia się w ramach organizowanych dla studentów praktyk wakacyjnych.

(akta kontroli str. 817-878, 1507-1508)

Na Uczelni opracowano i wprowadzono zarządzeniem Rektora UJK⁴² szereg procedur ogólnouczelnianych (udostępnionych w Księdze Procedur⁴³), w tym zasady postępowania w przypadku *tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów*. W ramach ww. procedury udostępniono *schemat postępowania w procedurze (wszjk-w/1) w przypadku modyfikacji programu studiów wyższych*, gdzie przedstawiono szczegółowo kto, w jakim stopniu i na jakim etapie podejmuje decyzje dotyczące zmian w programie studiów.

Analiza działań, podejmowanych w okresie objętym kontrolą, związanych z przyjęciem programu studiów I i II stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz jego modyfikacjami pozwala stwierdzić, że działania te prowadzono zgodnie z przyjętymi na Uczelni procedurami. Modyfikacja programu w 2019 r. wynikała z wymogów art. 268 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁴⁴. Na zebraniu KZJK (12 września 2019 r.) przedstawiono projekt nowego programu dla kierunku pielęgniarstwo I i II stopnia, przy czym wcześniej zasięgnięto opinii interesariuszy zewnętrznych; 16 września 2019 r. na posiedzeniu WKK pozytywnie zaopiniowano projekt programu; 18 września 2019 r. Rada Collegium Medicum pozytywnie zaopiniowała ww. program studiów obowiązujący od roku akademickiego 2019/2020 (uchwała nr 429/2019); 23 i 24 września projekt procedowany był on w ramach UKK; 26 września 2019 r. Senat UJK podjął uchwały 221/2019 i 222/2019 w sprawie dostosowania programu studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku pielęgniarstwo do wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

(akta kontroli str. 879-898)

⁴² Zarządzenie nr 2/2020 Rektora UJK z 8 stycznia 2020 r. w sprawie określenia zasad wprowadzania procedur obowiązujących w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

⁴³ https://www.ujk.edu.pl/ksiega_procedur.html, procedury były corocznie aktualizowane.

⁴⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 1669.

Program studiów na tym kierunku był modyfikowany, tj. uchwałami 79/2020 i 80/2020 z 25 czerwca 2020 r. (zmiany były związane ze zwiększeniem liczby godzin w związku z wprowadzeniem grupy przedmiotów *Bezpieczeństwo w zakładach ochrony zdrowia*) oraz uchwałą 140/2020 z 26 listopada 2020 r. (dokonano zmiany dotyczącej studiów I stopnia, uwzględniającej zalecenia PKA, które opisano wyżej). Przyjmowanie wszystkich tych zmian odbywało się z zachowaniem wyżej opisanych procedur. W lutym 2022 r. wdrożono następną procedurę modyfikacji tych programów, przy czym zmiany miałyby obowiązywać od roku akademickiego 2022/2023. Jak wynika z protokołu posiedzenia KZJK na kierunku pielęgniarskim, propozycje zmian wynikały z analizy pracy pierwszego cyklu studiów. W analizie tej uwzględniono opinię studentów i nauczycieli. Wynikało z niej, że na niektórych przedmiotach prowadzący nie mogą zrealizować zaplanowanych efektów, należy zmienić treści kształcenia pomiędzy różnymi formami zajęć oraz zrewidować wymiary godzin. Na spotkaniu 23 maja 2022 r. KZJK zaakceptowała zaproponowane zmiany (zmodyfikowane programy przyjęto uchwałami Senatu UJK 86/2022 i 87/2022 z 30 czerwca 2022 r.).

(akta kontroli str. 899-943)

W okresie objętym kontrolą zajęcia praktyczne prowadzone w podmiotach leczniczych na studiach stacjonarnych dla studentów kierunków lekarskiego, ratownictwa medycznego i fizjoterapii, którzy rozpoczęli kształcenie od roku akademickiego 2019/2020 były organizowane odrębnie od zajęć praktycznych dla studentów niestacjonarnych. W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 liczba studentów studiów stacjonarnych na kierunku lekarskim wynosiła odpowiednio 426; 512 i 546 osoby i była wyższa od liczby studentów na studiach niestacjonarnych, która wynosiła odpowiednio 158, 209 i 204 osoby. Podobnie kształtowała się relacja na kierunku ratownictwo medyczne (137, 128 i 116 studentów na studiach stacjonarnych i 42, 61 i 49 na niestacjonarnych) i kierunku fizjoterapia (307, 264 i 248 studentów na studiach stacjonarnych i 216, 180 i 119 na niestacjonarnych). Na Uczelni spełniono więc warunki określone w art. 63 ust. 2 i 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

(akta kontroli. str. 124-125, 1100)

W okresie objętym kontrolą wzrosła liczba studentów na kierunku lekarskim zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, co wynikało ze „skompletowania” pełnych roczników studiów (w roku akademickim 2020/2021 było sześć roczników na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz pięć roczników na *English Division*) oraz zwiększenia limitu przyjęć na rok akademicki 2021/2022 (choć w odniesieniu do studiów niestacjonarnych nie został on wypełniony). W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 studiowało na tym kierunku odpowiednio 584, 721 i 750 osób. W związku z tym corocznie do prowadzenia zajęć na tym kierunku zatrudniano w Collegium Medicum więcej osób, tj. w ww. latach akademickich zajęcia prowadziło odpowiednio 141, 190 i 211 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz 122, 190 i 228 osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej (w grupie tej dominowali lekarze). Także na kierunku położnictwo liczba studentów w ww. latach akademickich wykazywała tendencję wzrostową (wynosiła odpowiednio 216, 197, 246), zajęcia tam prowadziło odpowiednio 71, 77 i 81 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz 80 i 69 i 73 osób na podstawie umów cywilnoprawnych.

(akta kontroli. str. 124-125, 944)

W ramach ogólnouczelnianych procedur określono zasady obowiązujące przy przyjmowaniu, rozpatrywaniu skarg osób kształcących się oraz sposobu postępowania przy rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych w tym związanych z dyskryminacją i zachowaniami przemocowymi, do których doszło na terenie

*Uczelni*⁴⁵. W latach 2019-2022 (do końca czerwca) nie zaewidencjonowano żadnych skarg w *Rejestrze skarg i wniosków* znajdującym się w sekretariacie dziekana Collegium Medicum.

(akta kontroli. str. 945-953)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań w zbadanym obszarze.

OBSZAR

3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.

Opis stanu
faktycznego

W UJK powołano Uniwersytecką Komisję ds. Kształcenia, a w Collegium Medicum funkcjonowały Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia oraz Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia w Collegium Medicum. Przedmiotem działania Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia było m.in. opiniowanie zmian w organizacji zajęć dydaktycznych i zmian w planach studiów, a także opiniowanie osób z tytułem magistra w związku z planowanym powierzeniem im prowadzenia zajęć.

W udostępnionych na stronie internetowej UJK⁴⁶ sprawozdaniach Zespołu ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia w Collegium Medicum wskazano m.in., że należy poprawić jakość kształcenia praktycznego (pracownie symulacji wysokiej wierności), wspieranie nauczycieli praktycznej nauki zawodu – szkolenia wewnętrzne na temat aktywnych metod kształcenia praktycznego, zastosowania instruktorskich indywidualnych i metod problemowych w nauczaniu praktycznym, a także zwrócić uwagę na organizację zajęć dydaktycznych (trudności wynikają z organizowania zajęć w małych grupach przy niewystarczającej kadrze nauczycieli akademickiej i dyspozycyjności/ dostępności)⁴⁷. W sprawozdaniu za rok 2020/2021 wskazano ponadto, że *należy lepiej przygotować się do ewentualnej nauki zdalnej, aby zajęcia poza Uczelnią były dla studentów bardziej atrakcyjne. Bardziej aktywizować studentów podczas zajęć oraz należy motywować studentów do uczestnictwa w ankiecie, zadbać o zwiększenie liczby studentów dokonujących oceny i poprosić, aby zechcieli wpisywać więcej uwag, bo pozwoli to na optymalizowanie działań podnoszących jakość kształcenia.*

(akta kontroli str. 1100)

W Collegium Medicum prowadzono hospitację zajęć dydaktycznych w oparciu o procedurę, stanowiącą element wewnętrznego systemu zapewnienia jakości⁴⁸. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono następującą liczbę hospitacji na poszczególnych kierunkach:

- lekarski – 156 (w roku akademickim 2019/2020 19 hospitacji⁴⁹, 2020/2021 – 71, 2021/2022 – 66);
- pielęgniarstwo – 39 (odpowiednio 17, 12 i 10);
- położnictwo – 22 (3, 12 i 7);
- fizjoterapia – 74 (28, 33 i 13);
- ratownictwo medyczne – 32 (11, 15 i 6).

Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych były wykorzystywane w ocenie osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się⁵⁰, a także w okresowej ocenie nauczyciela.

(akta kontroli str. 1235-1237, 1244-1245)

⁴⁵ Dostępne https://ujk.edu.pl/procedury_obowiazujace_od_roku_akademickiego_2021_2022.html.

⁴⁶ <https://cm.ujk.edu.pl/index.php/collegium-medicum/jakosc-ksztalcenia/48-ankietyzacja>

⁴⁷ Wnioski ze sprawozdań za rok akademicki 2019/2020 oraz 2020/2021.

⁴⁸ WSZJK-CM/3, procedura udostępniona na stronie internetowej Collegium Medicum.

⁴⁹ Przy niezakończonym pełnym cyklu kształcenia.

⁵⁰ Kryteria: 1) konstrukcja prowadzonych zajęć, 2) ocena treści merytorycznych zajęć, 3) aktywizowanie studentów w czasie zajęć, 4) łączenie teorii z praktyką/ łączenie treści kształcenia z wynikami działalności naukowej, 5) zastosowanie właściwych metod nauczania, form pracy i środków dydaktycznych (w tym audiowizualnych), 6) zgodność prowadzonych zajęć z kartą przedmiotu.

W UJK systematycznie prowadzone były ankiety nauczycieli⁵¹, których wyniki były uwzględniane przy okresowej ocenie nauczyciela, przy czym pod uwagę brano średnią arytmetyczną z uzyskanych ocen za okres, w którym oceniany jest dany nauczyciel. Za pozytywną ocenę z ankietyzacji uważano średnią arytmetyczną 3,0 lub wyższą. Zgodnie z § 4 pkt 2 zarządzenia nr 1/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 8 stycznia 2020 roku w sprawie kryteriów oraz trybu przeprowadzania oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach, uzyskanie oceny negatywnej przez nauczyciela akademickiego może stanowić podstawę rozwiązania stosunku pracy.

Z przeprowadzonych w roku akademickim 2020/2021 badań ankietowych oceniających nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne w Collegium Medicum⁵² wynika m.in.:

- nauczyciele prowadzący zajęcia na wszystkich analizowanych kierunkach otrzymali wysokie oceny studentów;
- studenci kierunku lekarskiego⁵³ wysoko ocenili nauczycieli akademickich. W semestrze zimowym oceny kształtowały się od 4,1 do 5,0; w semestrze letnim od 3,0 do 5,0, przy czym ocena 3,0 pojawiła się tylko w przypadku jednego ocenianego⁵⁴;
- średnia ocen przyznanych nauczycielom akademickim w semestrze zimowym przez studentów studiów stacjonarnych English Division była wysoka i wynosiła 4,9 przy 56 osobach oceniających. W semestrze letnim średnia ta wynosiła 4,8 przy 19 osobach oceniających. Średnie ocen wahały się od 4,8 do 5; w jednym przypadku⁵⁵ średnia wyniosła 3,0;
- nie było wyraźnych różnic w opiniach studentów kierunku lekarskiego w grupach studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

(akta kontroli str. 1235-1243, 1298-1299)

Wyjaśniając, w jaki sposób wykorzystywano wyniki ankiet dotyczących oceny nauczycieli akademickich, przeprowadzanych wśród studentów, a w szczególności czy były one uwzględniane przy planowaniu i obsadzie zajęć oraz w planach zatrudniania, Prorektor ds. Medycznych podała: (...) *Na podstawie analizy wyników ankiety oceniającej nauczycieli przyjęto, że zarówno w semestrze zimowym, jak i w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 studenci dobrze ocenili osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne (...). Umożliwiło to planowanie i obsadę zajęć w kolejnym roku akademickim oraz przedłużenie zatrudnienia nauczycielom akademickim w przypadku, gdy umowa o pracę na czas określony dobiegała końca. Natomiast we wstępnej analizie ankiet za rok akademicki 2021/2022 pojawiły się negatywne oceny w stosunku do dwóch nauczycieli akademickich, co miało wpływ*

⁵¹ Zgodnie z procedurą ogólnouniwersyteckich badań ankietowych (WSZJK-W/5) wypełniane przez studentów ankiety oceniające nauczycieli akademickich (bez względu na formę zatrudnienia) w zakresie realizowania przez nich obowiązków związanych z kształceniem, przeprowadza się po zakończeniu zajęć na danym roku i kierunku studiów, co najmniej raz w danym roku akademickim.

⁵² W badaniu wzięli udział studenci wszystkich prowadzonych kierunków: lekarskiego, zdrowia publicznego, wychowania fizycznego, ratownictwa medycznego, położnictwa, pielęgniarstwa, kosmetyki, fizjoterapii, dietetyki, nauk o zdrowiu. Byli to studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, studiów pierwszego stopnia (licencjackich), studiów drugiego stopnia (magisterskich), jednolitych studiów magisterskich oraz studiów trzeciego stopnia (doktoranckich). W semestrze zimowym w ankiecie wzięły udział 1024 osoby, a w semestrze letnim – 428 osób.

⁵³ W semestrze letnim brało w niej udział 292 osób, a w semestrze zimowym – 651.

⁵⁴ Ocena ta zgodnie z zarządzeniem nr 166/2020 Rektora UJK z dnia 28 sierpnia 2020 r. uznawana jest jako pozytywna. Kryteria dokonania oceny zostały przekazane pracownikowi wraz z informacją, w jakim kierunku powinno przebiegać doskonalenie jakości kształcenia w jego przypadku. Pracownik ten w roku akademickim 2020/2021 był zatrudniony na etacie badawczo-dydaktycznym na czas określony do 30 września 2022 r. i nie zadeklarował chęci dalszej współpracy z Collegium Medicum UJK w Kielcach w roku akademickim 2022/2023.

⁵⁵ Tego samego nauczyciela, co w przypadku studiów w języku polskim.

na rozwiązanie umowy o pracę w jednym przypadku i złożenie wniosku o nieprzedłużanie zatrudnienia w drugim przypadku.

(akta kontroli str. 1473-1478)

Analizę stopnia realizacji osiągniętych efektów uczenia prowadzono w oparciu o procedurę oceny osiągania zakładanych efektów uczenia się w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia⁵⁶. Metodami weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się były w szczególności: egzaminy z przedmiotu, zaliczenie z oceną i zaliczenie, prace etapowe⁵⁷. Bieżącej weryfikacji i oceny osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zobowiązani byli dokonywać w szczególności: nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia, opiekunowie praktyk zawodowych, promotorzy, recenzenci, opiekunowie kół naukowych, kierownicy projektów naukowych i dydaktycznych.

Oceny skuteczności podejmowanych działań służących weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się dokonywało się w szczególności poprzez:

- 1) analizę kart przedmiotów,
- 2) monitorowanie oraz analizowanie wyników hospitacji zajęć,
- 3) analizę wyników ankiet oceniających stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się,
- 4) badanie procesu dyplomowania, w tym weryfikację tematów prac dyplomowych,
- 5) analizę wyników badania losów absolwentów;
- 6) przeprowadzanie co najmniej raz w roku akademickim analizy ocen z zaliczeń i egzaminów uzyskiwanych przez studentów i słuchaczy,
- 7) przeprowadzanie w każdym roku akademickim analizy odsiewu studentów.

Za przeprowadzanie kompleksowej oceny skuteczności podejmowanych działań służących weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się odpowiedzialne były komisje i zespoły działające w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

(akta kontroli str. 1300-1304)

W roku 2019/2020 na podstawie ankiety dotyczącej opinii studenta ostatniego semestru studiów w Collegium Medicum na temat jakości kształcenia⁵⁸ stwierdzono m.in.:

- ogólny poziom zajęć dydaktycznych ponad połowa respondentów oceniła pozytywnie, natomiast 16% oceniło negatywnie (9% ankietowanych oceniło ogólny poziom zajęć dydaktycznych na „raczej źle” a 7% na „bardzo źle”);
- 70% studentów pozytywnie oceniło osiągnięty poziom wiedzy ogólnej, negatywnie – 11%;
- z osiągnięcia specjalistycznych umiejętności praktycznych zadowolonych było 52% respondentów, a 23% negatywnie;
- organizację zajęć dydaktycznych pozytywnie oceniło 25% respondentów, 32% źle ocenia organizację zajęć, a 27% ani źle ani dobrze.
- większość ankietowanych pozytywnie oceniło bazę dydaktyczną (62%).

W roku 2020/2021 wyniki analogicznej ankiety⁵⁹ przedstawiały się następująco:

- ogólny poziom zajęć dydaktycznych ponad 70% respondentów oceniło pozytywnie (58% ogółu uczestniczących w ankiecie studentek i studentów wskazało odpowiedź „raczej dobrze”, a 14,5% wskazało odpowiedź „bardzo

⁵⁶ WSZJK-W/2, wersja 4 w roku akademickim 2019/2020, wersja 5 w roku 2020/2021 i 6 w roku akademickim 2021/2022. Przedmiotem procedury była skuteczność osiągania efektów uczenia się przez studentów i słuchaczy studiów podyplomowych. Celem procedury było określenie trybu i zasad oceny stopnia osiągania przez studentów i słuchaczy studiów podyplomowych zakładanych efektów uczenia się oraz weryfikacji metod sprawdzania i oceny, w tym dokumentowania tego procesu.

⁵⁷ Przygotowywane przez studenta w trakcie studiów m.in.: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies, eseje, projekty, sprawozdania laboratoryjne.

⁵⁸ Udział w ankiecie wzięło 74 studentów Collegium Medicum.

⁵⁹ Udział w ankiecie wzięło 55 studentów Collegium Medicum.

dobrze”). Ocenę neutralną „ani dobrze, ani źle” wybrało 18% respondentów. Odpowiedź negatywną „raczej źle” wybrało 9% respondentów, nikt nie wybrał oceny „bardzo źle”.

- 85,5% studentów pozytywnie oceniło poziom zdobytej wiedzy ogólnej związanej ze studiowanym kierunkiem, negatywnie tylko 3,6% (dwie odpowiedzi „raczej źle”). Odpowiedź „ani dobrze, ani źle” wybrało 11% respondentów.
- zakres specjalistycznej wiedzy teoretycznej oceniono pozytywnie (75%). Odpowiedzi „bardzo dobrze” stanowiły 24% wszystkich odpowiedzi, a „raczej dobrze” 51%. Odpowiedzi neutralne „ani dobrze, ani źle” stanowiły 15%. Odpowiedź negatywną – „raczej źle” wybrało 11% osób uczestniczących w badaniu.
- z osiągnięcia specjalistycznych umiejętności praktycznych zadowolonych było 60% respondentów (ocenę „bardzo dobrze” wystawiło 20%, a ocenę „raczej dobrze” 40%), osób oceniających te umiejętności neutralnie „ani dobrze, ani źle” 20%, osoby niezadowolone z tych osiągnięć stanowiły też 20% (oceny raczej źle – 15%, a oceny „bardzo źle” – 5%).
- organizację zajęć dydaktycznych pozytywnie oceniło 42% respondentów, ocenę neutralną wystawiło 24% respondentów, oceny „raczej źle” i „bardzo źle” stanowiły 34%.
- dostęp do informacji też był zróżnicowany w ocenach studentek i studentów. Oceny „bardzo dobre” i „raczej dobre” stanowiły 42%, oceny negatywne 28%, a oceny neutralne 20%.
- bazę dydaktyczną uczelni pozytywnie oceniło 64% respondentów, tylko 10% dało oceny neutralne, a 6% oceny negatywne.

(akta kontroli str. 1310-1319)

Ponadto po semestrze zimowym oraz letnim w roku akademickim 2020/2021 przeprowadzono ankietę wśród studentów, dotyczącą ocen realizacji zajęć zdalnych. Ogólna ocena ich jakości zajęć kształtowała się od 4,56 do 4,81. Zbadano także oceny formułowane przez studentów w następujących aspektach:

- kontakt z prowadzącym oraz jego gotowość do udzielania dodatkowych wyjaśnień – oceny od 4,35 do 4,79;
- określenie wymagań wobec studentów oraz zasad oceniania – od 4,31 do 4,77;
- postawa prowadzącego zajęcia wobec studentów – od 4,45 do 4,86;
- prowadzenie zajęć zgodnie z kartą przedmiotu – od 4,37 do 4,94;
- przygotowanie prowadzącego do zajęć – od 4,4 do 4,81;
- punktualność i terminowość prowadzenia zajęć – od 4,38 do 4,91;
- sposób prowadzenia zajęć – od 4,31 do 4,75.

(akta kontroli str. 1320-1323)

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów prowadzone było na podstawie ogólnouczelnianej procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości⁶⁰. Badanie prowadzone jest metodą panelową. Odbywało się za pośrednictwem platformy internetowej, z wykorzystaniem standaryzowanego kwestionariusza ankiety. Pierwsze zestawienie wyników monitorowania dla kierunku lekarskiego zostanie sporządzone w październiku 2022 r.

(akta kontroli str. 1257-1297, 1305-1309)

⁶⁰ WSZJK-W/6, wersja 05/2020 w roku akademickim 2020/2021 i wersja 06/2021 w roku akademickim 2021/2022. Zgodnie z procedurą dane statystyczne generowane są przez Akademickie Biuro Karier i udostępniane, wskazanemu przez Przewodniczącego Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, ekspertowi tworzącemu raport. Opracowany dokument Akademickie Biuro Karier przekazuje Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która udostępni go wydziałowym komisjom ds. jakości kształcenia celem dokonania analizy prezentowanych danych. W przypadku potrzeby dostosowania programów do aktualnych wymogów rynku pracy wydziałowe komisje formułują stosowne wnioski i przekazują je Uczelnianej Komisji, która rekomenduje działania naprawcze Prorektorowi ds. Studenckich i Kształcenia. Prorektor zatwierdza działania naprawcze.

Zgodnie z art. 73 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w ramach programu studiów o profilu praktycznym co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy, natomiast w ramach programu studiów o profilu ogólnoakademickim co najmniej 75% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Dla kierunku lekarskiego udział godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w UJK jako podstawowym miejscu pracy wynosił w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą (rok akademicki 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022) odpowiednio 84, 84 i 78%, dla kierunku pielęgniarstwo (studia I stopnia) – w każdym roku 100%, a dla studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo odpowiednio 98, 98 i 100%.

(akta kontroli str. 989)

W 2021 r. przeprowadzono ocenę okresową nauczycieli akademickich, która dotyczyła działalności naukowej w latach kalendarzowych 2018 – 2019 oraz działalności dydaktycznej i organizacyjnej w latach akademickich 2017/2018 – 2018/2019⁶¹. Zasady oceny okresowej nauczycieli akademickich w 2021 r. regulowało m.in. zarządzenie nr 1/2020 Rektora UJK z dnia 8 stycznia 2020 roku w sprawie kryteriów oraz trybu przeprowadzania oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz uchwała nr 2/2018 Senatu UJK z dnia 25 stycznia 2018 roku zmieniająca uchwałę nr 7/2016 Senatu UJK w sprawie ustalenia wzoru arkusza oceny nauczyciela akademickiego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz wzoru arkusza oceny bibliotekarza dyplomowanego Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

(akta kontroli str. 1173-1174)

Analiza 20 wybranych losowo ocen nauczycieli akademickich spośród 176⁶² nauczycieli Collegium Medicum, poddanych przedmiotowej ocenie, wykazała m.in., że oceniani nauczyciele uzyskali od 3,5 do powyżej 536 punktów⁶³ i wszyscy dostali oceny pozytywne (ocena mogła być pozytywna lub negatywna). W 19 spośród 20 zbadanych ocen uwzględnione były wyniki ankiet przeprowadzanych przez studentów (jedna osoba otrzymała w tym zakresie 19 punktów, jedna – 22, dwie – 23, jedna – 24, a 14 – 25 punktów, czyli maksymalną ocenę). Zgodnie z procedurą przeprowadzono 18 spośród 20 ocen, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 990-1032, 1235, 1237)

W żadnej z badanych ocen nie wskazywano wniosków i zaleceń z tej oceny (rubryka „wnioski i zalecenia komisji” nie była wypełniona w żadnym z 20 zbadanych arkuszy

⁶¹ Poprzednia ocena przeprowadzona była w 2018 r. i obejmowała lata kalendarzowe 2015-2017 dla działalności naukowej oraz lata akademickie 2014/2015 2016/2017 dla działalności dydaktycznej i organizacyjnej. Termin dokonania ocen okresowych nauczycieli akademickich wynikał z art. 255 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, ze zm.), wskazującego, że pierwsza ocena okresowa, o której mowa w art. 128 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, ze zm.), dokonywana jest do końca roku poprzedzającego rok przeprowadzenia pierwszej ewaluacji. Ze względu na stan epidemii ustawodawca dokonał zmiany terminu rozpoczęcia pierwszej ewaluacji jakości działalności naukowej z dnia 1 stycznia 2021 r. na dzień 1 stycznia 2022 r. Tym samym zmianie uległ termin, do którego najpóźniej uczelnie powinny przeprowadzić oceny okresowe nauczycieli akademickich. W związku z uchynieniem rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, uczelnie od 16 sierpnia br. do końca 2021 r. mogły realizować obowiązek dokonania oceny nauczycieli akademickich.

⁶² 84 nauczycieli z Instytutu Nauk Medycznych i 92 z Instytutu Nauk o Zdrowiu.

⁶³ W przypadku pięciu spośród 20 badanych ocen przyznana liczba punktów została określona jako „powyżej” pewnej liczby.

oceny, przy czym każda z nich opatrzona była datą, a także pieczętą i podpisem Pani Dziekan).

Dziekan wyjaśniła: *W przypadku uzyskania oceny pozytywnej oraz braku uwag i zaleceń przyjęto zasadę, aby nie wpisywać takiej adnotacji przyjmując domyślnie, że wiążąca jest opinia bezpośredniego przełożonego (kierownika zakładu lub katedry) lub opinia kierownika jednostki organizacyjnej. W przypadku pracowników, których arkusze zostały poddane kontroli, nie było dodatkowych uwag, zatem nie znajdują się w nich dodatkowe wpisy we wzmiankowanej rubryce.*

(akta kontroli str. 990-991, 1008, 1027, 1033-1035)

Collegium Medicum realizowało kształcenie w oparciu o bazę własną, bazę ogólnouczeniową oraz bazę podmiotów medycznych na podstawie zawartych porozumień i umów o współpracy dydaktycznej i naukowo-badawczej.

Wszystkie cztery budynki (A, B, C i D) wchodzące w skład Collegium Medicum zlokalizowane były przy Al. IX Wieków Kielc 19A. W 2020 r. ukończono prace związane z nadbudową skrzydła B, gdzie zaprojektowano sale dydaktyczne wraz z niezbędnym zapleczem sanitarnym i gospodarczym. Na pierwszym piętrze skrzydła B część istniejących sal została wyremontowana i przebudowana w ramach projektu „SIMED – symulacja w kształceniu pielęgniarek i położnych – program rozwojowy UJK w Kielcach”, na bazie którego utworzono wieloprofilowe Centrum Symulacji Medycznych, włączając w jego strukturę istniejące już sale należące do Centrum Symulacji Medycznej, tworzone w 2013 r. dla ratownictwa medycznego. Centrum Symulacji Medycznej sfinansowano z projektu „MEDICUS – centrum symulacji medycznej UJK”⁶⁴. W ramach projektu „MEDPAT – Dopuszczenie zakładów naukowych – badania z zakresu ochrony zdrowia” systematycznie rozbudowywano infrastrukturę naukowo-badawczą Collegium Medicum.

(akta kontroli str. 1036-1085)

Ogółem Collegium Medicum dysponowało w okresie objętym kontrolą 19 salami ćwiczeniowymi, pięcioma salami wykładowymi (w tym dwiema aulami, na 208 i 312 osób, każda z możliwością podziału każdej na pół ścianami mobilnymi), pięcioma salami sekcyjnymi oraz trzema pracowniami komputerowymi. Liczba pracowni wzrosła z 30 w roku akademickim 2019/2020 do 44 w kolejnych latach akademickich, od roku 2020/2021 funkcjonowało także 15 sal OSCE. Liczba studentów w poszczególnych latach akademickich okresu objętego kontrolą wynosiła odpowiednio 2687, 2733 oraz 2646.

(akta kontroli str. 1086-1096)

Baza dydaktyczna Uczelni spełniała wymogi § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych⁶⁵ i obejmowała m.in. pracownie specjalistyczne, w tym anatomii, fizjologii i biochemii, pracownie umiejętności pielęgniarskich oraz pracownie umiejętności położniczych.

(akta kontroli str. 1036-1074, 1097-1099)

Istniejąca baza dydaktyczna pozwalała na realizację zajęć w grupach wykładowych, ćwiczeniowych (20-25 osób) i laboratoryjnych (10-12 osób). Liczebność grup odbywających zajęcia w klinikach została ustalona w umowach na udostępnienie bazy klinicznej, zawartych z podmiotami leczniczymi i wynosiła w zbadanych umowach z pięcioma podmiotami od czterech do 10 w zależności od specyfiki zajęć i możliwości organizacyjnych szpitala (umowy ze Świętokrzyskim Centrum Onkologii

⁶⁴ Realizacja projektu w kwocie 13,9 mln zł obejmowała m.in. wyposażenie sali bloku operacyjnego wraz z pomieszczeniem kontrolnym i umywalnią chirurgiczną, sali OIOM 1 wraz z pomieszczeniem kontrolnym, systemu śluz i szatni chirurgicznych dla pracowników i studentów, dodatkowej sali OIOM 2 wraz z pomieszczeniem kontrolnym, sali SOR wraz z pomieszczeniem kontrolnym, sal nauczania umiejętności klinicznych, sal z pacjentem standaryzowanym, sali karetki wraz z pomieszczeniem kontrolnym, sal służących do egzaminów OSCE.

⁶⁵ Dz. U. poz. 970.

w Kielcach, Szpitalem Kieleckim Św. Aleksandra Sp. z o.o. i Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym im. Św. Rafała w Czerwonej Górze) lub od sześciu do 10 z zastrzeżeniem, że na zajęciach z anestezjologii grupa może liczyć maksymalnie cztery osoby (umowy z Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym w Kielcach).

(akta kontroli str. 1354, 1371, 1386, 1406-1407, 1422, 1435, 1448, 1462)

Z harmonogramów zajęć studentów w roku akademickim 2020/2021 wynika, że:

- na studiach stacjonarnych⁶⁶ dzienna liczba godzin dydaktycznych wynosiła odpowiednio: na kierunku lekarskim: I rok od 2 do 13 (średnio 6), I rok od 2 do 10 (średnio 5), III rok od 2 do 15 (średnio 6), IV rok od 2 do 15 (średnio 7); V rok od 2 do 15 (średnio 8), VI rok od 6 do 12 (średnio 10); na pielęgniarstwie I rok I st. od 2 do 16 (średnio 9), II rok I st. od 3 do 16 (średnio 10); III rok I st. od 4 do 16 (średnio 7), I rok II st. od 3 do 13 (średnio 6) I rok II st. od 2 do 16 (średnio 6); na położnictwie I rok I st. od 4 do 16 (średnio 9), II rok I st. od 2 do 16 (średnio 9); III rok I st. od 3 do 16 (średnio 6), I rok II st. od 4 do 14 (średnio 7) I rok II st. od 3 do 15 (średnio 6), na fizjoterapii (jednolite studia magisterskie) I rok od 3 do 15 (średnio 7); II rok od 2 do 13 (średnio 6), III rok od 3 do 15 (średnio 6), od 4 do 12 (średnio 5),
- na studiach niestacjonarnych dzienna liczba godzin dydaktycznych wynosiła odpowiednio: na kierunku lekarskim I rok od 2 do 14 (średnio 6); II rok od 2 do 15 (średnio 6); na fizjoterapii I rok jednolite studia magisterskie od 2 do 16 (średnio 11); II rok od 2 do 17 (średnio 10) III rok od 4 do 14 (średnio 8), IV rok 2 do 15 (średnio 8)
- na studiach stacjonarnych tygodniowa liczba godzin dydaktycznych wynosiła odpowiednio: na kierunku lekarskim: I rok od 7 do 43 (średnio 23), II rok od 2 do 39 (średnio 21), III rok od 4 do 51 (średnio 22), IV rok od 7 do 58 (średnio 25), V rok od 9 do 65 (średnio 27), VI rok od 12 do 64 (średnio 24); na pielęgniarstwie I rok I st. od 13 do 66 (średnio 34), II rok I st. od 13 do 65 (średnio 34); III rok I st. od 2 do 66 (średnio 15), I rok II st. od 6 do 45 (średnio 23) I rok II st. od 3 do 38 (średnio 10) na położnictwie I rok I st. od 10 do 63 (średnio 35), II rok I st. od 5 do 59 (średnio 31); III rok I st. od 6 do 48 (średnio 13), I rok II st. od 5 do 48 (średnio 23) I rok II st. od 6 do 53 (średnio 13), na fizjoterapii (jednolite studia magisterskie) I rok od 5 do 50 (średnio 27), II rok od 9 do 42 (średnio 22), III rok od 8 do 49 (średnio 20), IV rok od 9 do 29 (średnia 16);
- na studiach niestacjonarnych tygodniowa liczba godzin dydaktycznych wynosiła odpowiednio: na kierunku lekarskim I rok od 2 do 46 (średnio 24); II rok od 2 do 43 (średnio 20); na fizjoterapii (jednolite studia magisterskie) I rok od 5 do 47 (średnio 23), II rok od 2 do 43 (średnio 22); III rok od 9 do 35 (średnio 14), IV rok od 7 do 34 (średnio 12);
- na studiach stacjonarnych semestralna liczba godzin dydaktycznych wynosiła odpowiednio: na kierunku lekarskim I rok 462 i 380; II rok 400 i 350, III rok 440 i 365; IV rok 515 i 415, V rok 425 i 540, VI rok 450 i 450; na pielęgniarstwie I rok I st. 581 i 651, II rok I st. 584 i 683, III rok I st. 555 i 55, I rok II st. 420 i 425, II rok II st. 315 i 175; na położnictwie I rok I st. 637 i 660, II rok I st. 645 i 520, III rok I st. 465 i 55, I rok II st. 370 i 425, II rok II st. 430 i 80, na fizjoterapii na fizjoterapii (jednolite studia magisterskie) I rok 496 i 485, II rok 444 i 370, III rok 415 i 315, IV rok 370 i 240;

⁶⁶ Na III, IV, V i VI roku zajęcia studentów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku lekarskim odbywały się razem.

- na studiach niestacjonarnych semestralna liczba godzin dydaktycznych wynosiła odpowiednio: na kierunku lekarskim I rok 448 i 334, II rok 400 i 350, na fizjoterapii I rok 301 i 555, II rok 245 i 535, III rok 295 i 232, IV rok 255 i 175;
- na studiach stacjonarnych zajęcia rozpoczynały się odpowiednio: na kierunku lekarskim I rok od 7.45, II rok od 8.00, III rok od 7.30; IV rok od 7.30, V rok od 7.00, VI rok od 7.00; na pielęgniarstwie I rok I st. od 7.30, II rok I st. 7.00, III rok I st. od 7.30 I rok II st. 8.00 II rok II st. 7.45, na położnictwie I rok I st. od 7.30, II rok I st. 7.30, III rok I st. od 7.00 I rok II st. 8.00 II rok II st. 7.30, na fizjoterapii na fizjoterapii (jednolite studia magisterskie) I rok o 8.00, II rok 8.00, III rok 8.00 IV rok 8.00;
- na studiach niestacjonarnych zajęcia rozpoczynały się odpowiednio: na kierunku lekarskim o 7.45 (I rok) lub o 7.00 (II rok) , na fizjoterapii od 8.00 (wszystkie lata);
- na studiach stacjonarnych zajęcia kończyły się najpóźniej odpowiednio: na kierunku lekarskim I rok o 21.30, II rok o 21.00, III rok o 21.30, IV rok o 21.00, V rok 21.15, VI rok o 19.45; na pielęgniarstwie I rok I st. o 21.00, II rok I st. o 20.15; II rok I. st. o 20.30, I rok II st. o 20.45 II rok II st. o 20.45; na położnictwie I rok I st. o 20.15, II rok I st. o 20.15; II rok I. st. o 20.15, I rok II st. o 20.15, II rok II st. o 20.45, na fizjoterapii (jednolite studia magisterskie) I rok o 20.45, II rok o 20.15, III rok o 20.45, IV rok o 20.45;
- na studiach niestacjonarnych zajęcia kończyły się odpowiednio: na kierunku lekarskim I rok o 20.45, II rok o 21.30; na fizjoterapii I rok o 20.45, II rok o 21.15, III rok o 20.45, IV rok o 21.00.

(akta kontroli str. 1100)

Wyjaśniając, z jakich powodów harmonogramy zajęć studentów niejednokrotnie uwzględniały kilkanaście godzin zajęć dziennie (nawet 13, 14, 15 czy 16⁶⁷), a także kończenie zajęć nawet po godzinie 20 czy 21, Prorektor ds. Medycznych podała: *Należy wyjaśnić, że jedna godzina dydaktyczna oznacza 45 minut zegarowych. Wymienione w pytaniu zajęcia trwające 13 i więcej godzin zdarzają się sporadycznie i często są związane z realizowanym blokiem zajęć. Dzienna średnia liczba godzin dla studenta w ciągu roku akademickiego wynosi ok. 7 godzin dydaktycznych. Studenci mają zaplanowane przerwy na odpoczynek i przerwy wynikające z konieczności przemieszczenia się między placówkami np. uczelnią a szpitalem. Niemniej jednak obciążenie studentów kierunku lekarskiego koniecznością zrealizowania liczby godzin zgodnej ze standardem kształcenia jest bardzo duże i wymagające. Zajęcia są realizowane w małych grupach klinicznych, dostęp do pacjentów często jest związany z konkretnym miejscem świadczenia opieki i porą dnia np. zabieg operacyjny lub procedury diagnostyczne. Ze standardu kształcenia wynika konieczność realizacji zajęć w wąskiej specjalności z ograniczoną liczbą pacjentów i kadry lekarskiej.*

(akta kontroli str. 1473-1478)

Wyjaśniając, w jaki sposób planowane jest unikanie tego rodzaju nadmiernego obciążenia w sytuacji, kiedy podwyższone limity przyjęć na studia zwiększą liczbę studentów także w kolejnych latach nauki, Prorektor ds. Medycznych podała: *Obciążenie studentów wynika przede wszystkim z dużej liczby godzin w standardzie kształcenia a nie ze zwiększonej liczby studentów. Problem jest często omawiany podczas spotkań z przedstawicielami MZ i wewnętrznych posiedzeń KRAUM. UJK systematycznie zwiększa liczbę kadry akademickiej zatrudnionej w ramach umów cywilnoprawnych i umów zlecenie do realizacji zajęć w tym klinicznych. Aby*

⁶⁷ Np. pielęgniarstwo I rok stacjonarne 12.11.2020 r. zajęcia od 8.00 do 20.15; 23.03.2021 zajęcia od 7.30 do 20.15; fizjoterapia I rok stacjonarne 19.10.2020 i 09.11.2020 zajęcia od 8 do 20.15; kierunek lekarski I rok stacjonarne 26.10.2020 zajęcia od 9.30 do 19.45, 10.11.2020 od 7.30 do 20.15; I rok studia niestacjonarne 05.11.2020 zajęcia od 8.00 do 21.30 (przykładowe terminy na podstawie danych z harmonogramów).

zwiększyć dostępność do lekarskiej kadry akademickiej uczelnia wyraża zgodę na zatrudnienia w częściach etatu. Intensywnie poszerzana jest baza kształcenia klinicznego. (...). Kształcenie praktyczne będzie w większym niż dotychczas zakresie odbywać się z wykorzystaniem wybudowanego Centrum Symulacji Medycznych, które daje ogromne możliwości wielokrotnego treningu skomplikowanych czynności medycznych. Poszerzana jest współpraca z innymi wydziałami UJK w których odbywają się zajęcia dydaktyczne: wykłady, laboratoria i seminaria. W 2020 r. został oddany do użytku nowy budynek dydaktyczno – naukowy (...).

(akta kontroli str. 1473-1478)

Wyjaśniając, czy planowana jest dalsza rozbudowa bazy dydaktycznej oraz klinicznej tak, aby zapewnić dostępność infrastruktury zwiększonej liczbie studentów w kolejnych latach, Prorektor ds. Medycznych podała: *Pomimo nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej coraz mocniej odczuwany jest problem zapewnienia odpowiedniej liczby sal wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych i dostępu do klinik. Trwają rozmowy z władzami miasta na temat przekazania działki/działek budowlanych, które mogą być wykorzystane na budowę budynków dydaktycznych. (...) Intensywne starania dotyczą uzyskania statusu właściciela lub podmiotu tworzącego szpital kliniczny. Własna baza kliniczna gwarantuje ciągłość kształcenia kadr medycznych. Proces edukacji w trakcie kształcenia w zakresie nauk klinicznych przewiduje, iż studentom zapewnia się bezpośredni dostęp do pacjentów, w tym pacjentów leczonych ambulatoryjnie, z chorobami ostrymi oraz przewlekłymi, które są ujęte w treściach kształcenia przypisanych do zajęć. Wstępna inicjatywa rozwoju bazy klinicznej UJK mogłaby być rozwijana w oparciu o Szpital Kielecki św. Aleksandra Sp. z o.o. (...), pod warunkiem uzyskania finansowania tej inicjatywy. Rozmowy dotyczyły też szerszej współpracy z WSZ w Kielcach.*

(akta kontroli str. 1473-1478)

W okresie objętym kontrolą liczba godzin zajęć praktycznych (ćwiczenia praktyczne, laboratoria, zajęcia praktyczne, symulacje, praktyki zawodowe) w poszczególnych latach akademickich na kierunku lekarskim⁶⁸ kształtowała się od 210 do 900 (na ostatnim roku) i stanowiła od 22,3 do 96,8% ogólnego wymiaru zajęć.

Na kierunku pielęgniarstwo (studia I stopnia) liczba godzin zajęć praktycznych w poszczególnych latach akademickich wynosiła od 436 do 1332 i stanowiła od 27,7 do 83,5% ogólnego wymiaru godzin, na studiach II stopnia zajęcia praktyczne zajmowały od 580 do 915 godzin (od 51 do 73,4% ogólnej liczby godzin).

Zajęcia praktyczne na kierunku położnictwo zrealizowano w rocznym wymiarze od 575 do 1180 godzin, co stanowiło od 34,5 do 77,9% ogólnej liczby godzin (studia I stopnia), na studiach II stopnia odpowiednie dane wynosiły od 495 do 825 godzin (od 45,8 do 76,7%).

(akta kontroli str. 1101, 1231-1232)

Ze względu na stan pandemii zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w semestrze letnim 2019/2020 realizowane były częściowo zdalnie (zgodnie z zarządzeniami Rektora⁶⁹). Ćwiczenia praktyczne, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe realizowane były w warunkach symulowanych w Centrum Symulacji Medycznych. Sytuacja epidemiczna i konieczność realizacji zaplanowanych godzin zajęć wymagała wydłużenia zajęć dydaktycznych w semestrze letnim i przesunięcia terminu sesji egzaminacyjnej, o czym zdecydowała Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 21 maja 2020 r.

(akta kontroli str. 1118, 1159-1172)

⁶⁸ Zarówno da studiów prowadzonych w języku polskim (studia stacjonarne i niestacjonarne) oraz w języku angielskim.

⁶⁹ Zarządzenie nr 117/2020 Rektora UJK z dnia 28 maja 2020 r. oraz zarządzenie nr 132/2020 Rektora UJK z dnia 24 czerwca 2020 r.

Wymogi dotyczące kształcenia praktycznego na kierunku lekarskim określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego⁷⁰. Badanie dzienników praktyk 20 losowo wybranych studentów spośród 88, którzy zakończyli studia w roku akademickim 2020/2021, wykazało, że dwa dzienniki spełniały wszystkie wymogi określone w § 4 ww. rozporządzenia, a w pozostałych nie było niektórych wymaganych elementów, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1181-1205)

Z analizy dzienników wynika, że wszyscy absolwenci realizowali nauczanie praktyczne w przynajmniej jednym z trzech zakresów: medycyny ratunkowej, medycyny rodzinnej lub psychiatrii w wymiarze 60 godzin w ciągu jednego tygodnia zajęć, czyli po 12 godzin dziennie. W przypadku trzech studentów dzienny wymiar zajęć praktycznych wyniósł nawet 15 godzin dziennie⁷¹.

Wyjaśniając, jaki jest wpływ realizacji zajęć praktycznych przez studentów w takim wymiarze na efektywność uczenia się i jakość kształcenia Dziekan podała: *Proces kształcenia jest rozliczany w 45-minutowych godzinach dydaktycznych (12 godz. dydaktycznych to 9 godz. zegarowych). Student K.K. realizował ww. liczbę godzin w POZ, a uzasadnieniem pozostaje konieczność poznania pracy lekarza w pełnym czasie godzin pracy poradni. W przypadku dwóch pozostałych studentów I.D. (nr albumu 128549) i Z.M. (nr albumu 124703), zajęcia były realizowane w klinice chirurgii. Czas zajęć wynosił 7-10 godz. dydaktycznych, co wynika z konieczności poznania specyfiki procesu diagnostyczno-terapeutycznego u hospitalizowanego chorego. Praca lekarza jest pracą specyficzną. Czas trwania dyżuru lekarskiego trwa od 12 do 24 godzin. Uważam, że taka praktyczna i bezpośrednia forma zajęć wpływa korzystnie na efektywność uczenia się, ponieważ osiągnięcie samodzielności w wykonywaniu zawodu wymaga wielokrotnie większego nakładu pracy.*

(akta kontroli str. 1220-1224)

Załączone do wyjaśnień plany zajęć wskazują, że w dziennikach nieprawidłowo wypełniane były daty realizacji nauczania praktycznego: dla studenta I.D. zamiast od 19 marca do 20 maja 2021 r. podano od 17 do 20 maja 2021 r.; dla studenta Z.M. zamiast od 11 grudnia 2020 r. do 23 kwietnia 2021 r. podano od 14 do 23 kwietnia 2021 r., dla studenta K.K. zamiast od 15 do 19 marca 2021 r. podano od 15 do 18 marca 2021 r.

(akta kontroli str. 1202-1205, 1228-1230)

W latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 na kierunku lekarskim, pielęgniarstwie i położnictwie spełnione były wymogi dotyczące maksymalnego udziału zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (limit ten wynosił 40% liczby punktów ECTS określonej dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w roku 2019/2020 i 20% w roku 2020/2021⁷²).

(akta kontroli str. 1101-1158)

Na podstawie art. 89 ust. 3 i 4 ustawy o działalności leczniczej Uczelnia zawarła z 28 podmiotami leczniczymi umowy, na podstawie których podmioty te udostępniły swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych.

⁷⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 1728.

⁷¹ Student K.K. (nr albumu 123607) – zajęcia praktyczne w zakresie medycyny rodzinnej, student I.D. (nr albumu 128549) – zajęcia praktyczne w zakresie ginekologii i położnictwa, student Z.M. (nr albumu 124703) – zajęcia praktyczne w zakresie chirurgii.

⁷² §§ 1b i 1d rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia.

Na podstawie badania umów z pięcioma podmiotami ustalono m.in., że jedna z nich (zawarta ze Świętokrzyskim Centrum Matki i Noworodka Szpitalem Specjalistycznym w Kielcach) zawierała wszystkie elementy wymagane art. 89 ust. 5 tej ustawy, a w pięciu ujęto nieprawidłowe określenie sposobu prowadzenia kontroli realizacji umów przez Uczelnię, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1324-1332, 1334-1365, 1380-1400, 1418-1430, 1444-1457)
PKA wydała pozytywne oceny programowe dla wszystkich kierunków, objętych zakresem kontroli, tj. dla fizjoterapii, pielęgniarstwa, położnictwa, ratownictwa medycznego oraz kierunku lekarskiego. Uwagi dotyczące jedynie częściowego spełnienia kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej⁷³ dotyczyły kierunku fizjoterapia (kryterium 2 *realizacja programu studiów* i 10 *sposoby doskonalenia jakości kształcenia i ich skuteczność*), oraz kierunku lekarskiego – spośród ośmiu przyjętych kryteriów oceny w siedmiu Uczelnia uzyskała ocenę w *pełni* (w tym w odniesieniu do m.in. kadry prowadzącej proces kształcenia oraz infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia), a ocenę zadowalającą w kryterium *opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia*.

Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia na Kierunku Lekarskim KRAUM po dokonaniu oceny jakości kształcenia na kierunku lekarskim przyznała Uczelni ocenę pozytywną. Ponadto UJK w 2019 r. uzyskał na okres pięciu lat certyfikat – akredytację Ministra Zdrowia (po dokonaniu oceny przez KRASPiP dla kierunku kształcenia położnictwo (studia pierwszego i drugiego stopnia), a w 2021 r. dla kierunku kształcenia pielęgniarstwo (studia pierwszego i drugiego stopnia).

(akta kontroli str. 1488-1508)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dwie spośród 20 ocen nauczycieli akademickich przeprowadzono nierzetelnie, tj.:
 - dokonano oceny nauczyciela akademickiego pani A.Pi. za lata akademickie 2017/2018 – 2018/2019, mimo że została ona zatrudniona w UJK w październiku 2019 r. i nie była pracownikiem Uczelni w okresie, za który przeprowadzana była ocena.

(akta kontroli str. 992-1010)

Dziekan (przewodnicząca wydziałowej komisji oceniającej) wyjaśniła: (...) *Lek. [A. Pi.], podobnie jak i inni nauczyciele zatrudnieni w okresie 01.10.-31.12.2020., a więc poza okresem objętym oceną, zostali poproszeni (ponieważ nie mieli takiego obowiązku) o złożenie arkusza oceny. Decyzja o takim postępowaniu wynikała z faktu zbliżającej się ewaluacji jednostek naukowych, a tym samym konieczności wnikliwej oceny potencjału naukowego wszystkich nauczycieli, w szczególności zaś pracowników zatrudnionych tuż po okresie objętym oceną. Zabiegając o nieustanną poprawę jakości działalności naukowej wykorzystano walor motywujący i mobilizujący tak przeprowadzonej oceny. Decyzja w tej sprawie została podjęta kolegią bez nadania jej rangi formalnej. Efekty tego postępowania zostały wykorzystane w kształtowaniu profilu działalności naukowej oraz aktywizacji nowych pracowników.*

(akta kontroli str. 1033-1035)

NIK podkreśla, że wątpliwości budzi motywujący i mobilizujący efekt przyznania oceny pozytywnej nauczycielowi akademickiemu, który uzyskał 3,5 punktu przy

⁷³ Dz. U. poz. 1787.

minimalnej wymaganej 50 pkt⁷⁴, a dokonywanie oceny działalności pracownika za okres, kiedy nie był zatrudniony, nie ma uzasadnienia.

- w ocenie pani A.Pł. za lata akademickie 2017/2018 – 2018/2019 przyznano jej 25 punktów za działalność dydaktyczną, czyli maksymalną liczbę punktów do otrzymania za okres dwóch lat, mimo że była ona zatrudniona w UJK przez sześć miesięcy w okresie, za który dokonywano oceny, a liczbę punktów należało liczyć proporcjonalnie do okresu oceny⁷⁵.

(akta kontroli str. 1011-1032)

Dziekan wyjaśniła: *Na ocenę działalności dydaktycznej składa się m.in. ocena dokonana przez studentów. W tej części ankiety lek. [A. Pł.] otrzymała ocenę maksymalną, czyli 25 punktów i taka punktacja została wpisana przez właściwego zastępcę dyrektora instytutu. Jako zasadę przyjęto, że punktów z ocen cząstkowych składających się na ocenę całkowitą nie przeliczano proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, ponieważ taki przelicznik zastosowano do ustalenia progu punktowego dla oceny pozytywnej. W przypadku lek. [A.Pł.] próg ten wynosi 16,83 punktu, a więc dużo poniżej zgromadzonej całkowitej liczby punktów. Jako uzasadnienie przyjęto, że przeliczanie punktów oceny proporcjonalnie do okresu zatrudnienia byłoby odstępstwem od zasady stosowanej do pozostałych działów ankiety (np. osiągnięć naukowych żadnemu pracownikowi nie przeliczano proporcjonalnie do okresu zatrudnienia). Zasadę tę stosowano konsekwentnie wobec wszystkich pracowników.*

(akta kontroli str. 1033-1035)

NIK wskazuje, że obowiązujący formularz był przyjęty zarządzeniem Senatu Uczelni i w innych wydziałach przeliczano tę ocenę proporcjonalnie.

(akta kontroli str. 1175-1180)

2. W 18 spośród 20 zbadanych dzienników praktyk wystąpił brak elementów wymaganych na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego⁷⁶ lub nierzetelne wypełnienie:

- w 17 dziennikach nie było zdjęć studentów, mimo że wymaga tego § 4 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli str. 1202-1205)

Dziekan, która na podstawie dzienników praktyk zaliczyła studentom nauczanie praktyczne w klinikach, wyjaśniła: *Mimo wielokrotnych monitów tylko niewielka grupa studentów zamieściła swoje zdjęcia w dziennikach praktyk. Przy podpisywaniu zaliczenia zwracałam przede wszystkim uwagę na spełnienie wymogów programowych, czyli potwierdzenie realizacji zajęć praktycznych i nabycia wymaganych umiejętności i procedur medycznych i dlatego nie dyskwalifikowałam zaliczenia zajęć praktycznych z powodu braku zdjęć.*

(akta kontroli str. 1220-1222)

- w jednym dzienniku⁷⁷ przy dacie wystawienia dziennika nie było podpisu dziekana, co było niezgodne z § 4 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia.

Dziekan wyjaśniła brak podpisu przeoczeniem.

(akta kontroli str. 1202-1205, 1220-1222)

⁷⁴ W formularzu zawarto następujące postanowienie: *Komisja może przyznać ocenę wyższą niż wynika to z liczby uzyskanych punktów w stosunku do pracowników, których okres zatrudnienia w Uniwersytecie jest krótszy niż okres objęty oceną. Zasada ta dotyczy także pracowników zatrudnionych w Uniwersytecie w niepełnym wymiarze czasu pracy.*

⁷⁵ W formularzu oceny zawarto adnotację: *Maksymalna liczba punktów, jaką można uzyskać za ww. ocenę za okres czterech lat wynosi 50 (10 punktów za każdy z obszarów oceny zajęć). W przypadku oceny przeprowadzanej za okres krótszy lub dłuższy niż 4 lata, liczba punktów obliczana jest proporcjonalnie.*

⁷⁶ Dz. U. poz. 1728.

⁷⁷ Studenta A.B. (nr albumu 127351).

- w siedmiu dziennikach, wbrew § 4 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia nie było wszystkich wymaganych potwierdzeń zaliczenia poszczególnych umiejętności:
 - a. student M.I. – brak potwierdzenia nabycia umiejętności trzech złożonych czynności medycznych – brak pieczętki i podpisu;
 - b. student M.S. – brak potwierdzenia nabycia jednej złożonej umiejętności medycznej – brak podpisu (jest pieczętka);
 - c. student R.T. – brak potwierdzenia nabycia umiejętności jednej standardowej procedury medycznej – brak podpisu (jest pieczętka);
 - d. student K.Z. – brak podpisu opiekuna (potwierdzenie odbycia nauczania praktycznego w zakresie ginekologii i położnictwa), jest pieczętka;
 - e. student K.K. – brak potwierdzenia nabycia umiejętności czterech złożonych czynności medycznych – brak pieczętki i podpisu;
 - f. student A.B. – brak podpisu opiekuna (potwierdzenie odbycia nauczania praktycznego w zakresie ginekologii i położnictwa); jest pieczętka;
 - g. student Z.M. – brak potwierdzenia nabycia umiejętności dla jednej złożonej procedury medycznej (brak podpisu).

(akta kontroli str. 1202-1219)

Dziekan wyjaśniła, że w przypadku studentów M.I. i K.K. *brak pieczętki i podpisu przy potwierdzeniu wynika z faktu, że ze względu na niewielkie wymiary rubryk w stosunku do wielkości pieczętek niektórych lekarzy, w przypadku gdy były to procedury (umiejętności) zaliczane na tym samym oddziale (klinice) potwierdzano je jedną pieczętką przybitą w poprzek tych rubryk.* W przypadku studentów M.S., R.T., K.Z., A.B. i Z.M. *przyjęłam, że potwierdzenie spełnienia wymogów programowych i potwierdzenie realizacji zajęć praktycznych oraz nabycia wymaganych umiejętności i procedur medycznych przez umieszczenie imiennej, osobistej pieczętki lekarza z jego nazwiskiem jest wystarczające.*

(akta kontroli str. 1220-1223)

NIK podkreśla, że § 4 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia jednoznacznie wymaga zamieszczenia w dzienniku praktyk informacji o zaliczeniu poszczególnych umiejętności wchodzących w skład modułu lub przedmiotu, potwierdzonej podpisem podmiotu leczniczego, w którym odbywane jest praktyczne nauczanie, wraz z podpisem opiekuna.

- zaliczono studentowi I.D. (nr albumu 128549) nauczanie praktyczne, mimo że w dzienniku praktyk wykazano nierealne dane: realizacja nauczania praktycznego w zakresie chorób wewnętrznych (240 godzin) w terminie od 27 do 29 stycznia 2021 r. oraz realizacja nauczania praktycznego w zakresie chirurgii (120 godzin) w terminie od 10 do 11 maja 2021 r.

(akta kontroli str. 1202-1205, 1214-1215)

W wyjaśnieniach Dziekan potwierdziła, że wskazane dane są nierealne, a faktycznie nauczanie praktyczne studenta I.D. w zakresie chorób wewnętrznych realizowane było od 19 października 2020 r. do 29 stycznia 2021 r., zaś w zakresie chirurgii od 1 grudnia 2020 r. do 26 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 1223-1226)

Z wcześniej opisanych ustaleń NIK wynika także, że w przypadku trzech studentów⁷⁸ w dziennikach praktyk nieprawidłowo wypełnione były daty realizacji nauczania praktycznego.

W podsumowaniu wyjaśnień Dziekan podała, że usprawiedliwieniem niezgodności w dziennikach praktyk była *trwająca w latach 2020-2022 pandemia Covid-19, która zmusiła nas wszystkich do istotnego ograniczenia kontaktów do niezbędnego*

⁷⁸ Student K.K. – dotyczy zajęć praktycznych w zakresie medycyny rodzinnej, student I.D. – w zakresie ginekologii i położnictwa, student Z.M. – w zakresie chirurgii.

minimum. Wykłady i seminaria na Uczelni często były realizowane w trybie zdalnym, a ćwiczenia praktyczne, które są prowadzone w wielu klinikach i oddziałach szpitali kieleckich, ze względu na ich rozproszenie utrudniały bezpośredni kontakt ze studentami.

(akta kontroli str. 1222-1223)

3. Cztery z pięciu zbadanych umów na udostępnianie bazy klinicznej, zawieranych przez Uczelnię z podmiotami leczniczymi nie zawierały wszystkich elementów wymaganych ustawą o działalności leczniczej:

- w umowach nr R.0601.6.2021 oraz R.0601.8.2021 z 1 października 2021 r. ze Szpitalem Kieleckim Św. Aleksandra Sp. z o.o. w Kielcach oraz Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym w Kielcach, a także w umowie nr R.0601.4.2021 z 1 października 2021 r. ze Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach nie zawarto warunków ich wcześniejszego rozwiązania, mimo że wymaga tego art. 89 ust. 5 pkt 1 ustawy o działalności leczniczej.

(akta kontroli str. 1349-1365, 1380-1400, 1418-1430)

Rektor, który podpisał dwie pierwsze z wymienionych umów, wyjaśnił: *Przedmiotowe umowy zostały zawarte na czas określony tj. od 01.10.2021 r. do 12.11.2021 r. Umowy te zostały zawarte w celu umożliwienia realizacji procesu dydaktycznego wyłącznie w okresie 43 dni, ponieważ negocjacje, co do możliwości zawarcia umowy na czas określony obejmujący okres roku akademickiego lub umowy na czas nieokreślony przedłużały się. Proces ustalenia warunków umowy był trudny i długotrwały, gdyż podmioty lecznicze, z którymi miała być zawarta umowa stawiały względem Uczelni szereg warunków i bardzo duże wymagania, w szczególności w odniesieniu do warunków finansowych. W zaistniałej sytuacji podmioty lecznicze, w celu umożliwienia realizacji procesy dydaktycznego, w okresie zbliżającego się nowego roku akademickiego zgodziły się na zawarcie krótkotrwałych umów, wyłącznie na czas określony, do dnia 12 listopada 2021 r. bez możliwości ich zmiany w tym okresie.*

Analogiczne wyjaśnienia złożyła Prorektor ds. Medycznych, która podpisała umowę ze Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach.

(akta kontroli str. 1473-1487)

- we wskazanych wyżej umowach nr R.0601.4.2021, R.0601.6.2021 i R.0601.8.2021, a także w podpisanej przez Rektora umowie R.0601.9.2021 z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym im. św. Rafała w Czerwonej Górze nie określono okoliczności, w których może nastąpić zmiana ich warunków, mimo że wymagał tego art. 89 ust. 5 pkt 5 ww. ustawy (§ 20 tych umów, nazwany „zmiana warunków umowy”, faktycznie nie zawierał postanowień odnoszących się do tych okoliczności).

(akta kontroli str. 1349-1365, 1380-1400, 1418-1430, 1444-1457)

Rektor i Prorektor ds. Medycznych złożyli wyjaśnienia analogiczne do wyżej przytoczonych.

(akta kontroli str. 1473-1487)

- w załączniku do umowy zawartej ze Szpitalem Kieleckim Św. Aleksandra Sp. z o.o. w Kielcach nie zawarto szczegółowego wykazu ruchomości udostępnianych w celu jej realizacji, mimo że wymaga tego art. 89 ust. 5 pkt 3 ustawy o działalności leczniczej i postanowienia samej umowy (§ 5 pkt 5).

(akta kontroli str. 1418-1430)

Rektor wyjaśnił: *Szpital Kielecki Św. Aleksandra dołączając załączniki nr 1 i 2 do umowy wskazuje w nich, że na potrzeby wykonywania zadań badawczych i dydaktycznych powiązanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych udostępni Uniwersytetowi Jana Kochanowskiego sale operacyjne, sale chorych, gabinety zabiegowe, pracownie diagnostyczne, pomieszczenia socjalne oraz zawarty w nich*

cały sprzęt medyczny, wyposażenie medyczne oraz urządzenia techniczne w obrębie jednostek organizacyjnych wymienionych w załączniku. Wskazuje to ze strony Szpitala na pełną dostępność UJK wymienionych jednostek organizacyjnych w czasie realizacji zajęć praktycznych (praktyk i zajęć praktycznych/ćwiczeń klinicznych). Załączniki nr 1 i 2 w takiej formie zostały przesłane wraz z umową do podpisu stanowiąc integralną część umowy ze strony Szpitala. Taką formę zaakceptowały obydwie strony podpisujące umowę.

(akta kontroli str. 1479-1487)

NIK podkreśla, że wymaganych elementów nie zawierały także kolejne umowy zawarte z wymienionymi wcześniej podmiotami leczniczymi, a obowiązek załączenia szczegółowego wykazu ruchomości wynika z powszechnie obowiązującego prawa i nie może być pomijany ze względu na zgodną wolę stron.

(akta kontroli str. 1366-1379, 1401-1417, 1431-1443, 1458-1472)

4. We wszystkich pięciu zbadanych umowach z podmiotami leczniczymi na udostępnienie bazy klinicznej nieprawidłowo określono zasady prowadzenia kontroli realizacji tych umów przez UJK, przewidując prowadzenie kontroli przez zespół składający się z dwóch przedstawicieli Uczelni i dwóch przedstawicieli szpitala. Takie same postanowienia zawierały kolejne umowy podpisane z tymi podmiotami, obowiązujące do zakończenia kontroli NIK.

(akta kontroli str. 1334-1365, 1380-1400, 1418-1430, 1444-1457)

Wyjaśniając, dlaczego w umowach w zakresie zasad prowadzenia kontroli (§ 22) przyjęto, że kontrole będzie prowadził zespół, w skład którego wchodzi po dwóch przedstawicieli każdej ze Stron, skoro rozwiązanie takie faktycznie oznacza, że kontrola nie jest prowadzona (kontrolujący jest jednocześnie kontrolowanym), a ustalenia muszą być uzgadniane między stronami umowy, Rektor podał: *Trudno wyobrazić sobie sytuację, aby jakiegokolwiek czynności kontrolne w podmiocie leczniczym odbywały się bez udziału przedstawiciela takiego podmiotu. Brak udziału takich osób mógłby stanowić zarzut ze strony podmiotu leczniczego, że przeprowadzana kontrola nie ma charakteru obiektywnego, a ma charakter wręcz stronnicy. Ustalenia zespołu kontrolnego zostają udokumentowane w formie pisemnego protokołu, w którym szczegółowo zostaną opisane wyniki kontroli – § 22 ust. 4 umowy. Zadaniem zespołu jest ustalenie w sposób obiektywny prawidłowości realizowanej umowy lub ewentualnych nieprawidłowości. Niezgodne ze stanem faktycznym jest twierdzenie, że protokół wymaga uzgodnienia, umowa nie zawiera takich regulacji. Zespół składający się z przedstawicieli obu stron ma dokonać rzetelnych ustaleń stanu faktycznego. W przypadku zaś stwierdzenia nieprawidłowości powinny one zostać usunięte niezwłocznie przez Szpital, o czym Uczelnia powinna zostać powiadomiona pisemnie - § 22 ust.5. Nie można więc uznać za słuszny zarzutu, że „kontrolujący jest jednocześnie kontrolowanym”. Zarzut taki miałby rację, gdyby kontrolę przeprowadzali wyłącznie przedstawiciele Szpitala i oni mieli decydujący wpływ na ustalenia faktyczne. Natomiast regulacje umowy przewidują obligatoryjnie obowiązek niezwłocznego usunięcia przez Szpital nieprawidłowości stwierdzonych w protokole kontroli, bez względu na to czy takich ustaleń dokonali przedstawiciele Szpitala, czy Uczelni, czy też, gdyby którakolwiek z osób uczestniczących w czynnościach kontrolnych zgłosiła zdanie odrębne co do ustaleń pozostałych członków zespołu kontrolującego.*

Rektor wskazał także szereg działań, które na bieżąco są podejmowane przez Uczelnię w celu zapewnienia właściwej realizacji umowy.

(akta kontroli str. 1479-1487)

Analogiczne wyjaśnienia w tej sprawie złożyła Prorektor ds. Medycznych, która podpisała umowę ze Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach.

(akta kontroli str. 1473-1478)

Zdaniem NIK prowadzenie kontroli przez przedstawicieli szpitala jest okolicznością, która faktycznie lub potencjalnie uniemożliwia wykonywanie zadań kontrolnych w sposób niezależny i obiektywny, z uwagi na istniejący konflikt interesów.

W uzupełnieniu wyjaśnień Prorektor ds. Medycznych podała m.in., że w projekcie nowych umów z placówkami medycznymi § 22 umów zostanie zmieniony i dostosowany do faktycznie stosowanych form prowadzenia kontroli realizacji umów.

(akta kontroli str. 1509-1510)

OCENA CZĄSTKOWA

Uczelnia dysponowała nowoczesną i rozbudowaną bazą dydaktyczną, umożliwiającą m.in. prowadzenie zajęć praktycznych w salach symulacji wysokiej wierności, co miało istotne znaczenie w zapewnieniu ciągłości kształcenia w czasach pandemii. Zasoby kadrowe pozwalały na realizację wszystkich zajęć określonych w programach kształcenia. Nauczyciele akademicki byli bardzo dobrze oceniani przez studentów. Niemniej jednak konieczność realizacji zajęć do późnych godzin wieczornych (nawet 21.30) oraz w wielogodzinnych blokach (po kilkanaście godzin dziennie) wskazuje, że zasoby te – wraz ze wzrostem liczby studentów, wynikającym ze zwiększonych limitów Ministra Zdrowia – powinny być zwiększane w kolejnych latach akademickich. Nie we wszystkich przypadkach przeprowadzone oceny nauczycieli akademickich były rzetelne – w dwóch przypadkach spośród 20 zbadanych były one niezgodne z wewnętrznymi regulacjami Uczelni. Spośród 20 zbadanych dzienników praktyk, 18 nie zawierało wszystkich wymaganych elementów, a dziewięć było wypełnionych nierzetelnie. Nieprawidłowości stwierdzono także w badaniu umów z podmiotami leczniczymi na udostępnianie bazy klinicznej – podpisywane umowy nie zawierały wszystkich wymaganych elementów, a uzgodnione zasady kontroli faktycznie nie miały charakteru działań kontrolnych i nie były stosowane. PKA pozytywnie oceniała jakość kształcenia w Collegium Medicum.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.
Wnioski	1. Podejmowanie decyzji przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną Collegium Medicum tylko w ramach kompetencji określonych w uchwałach Senatu UJK.2. Zapewnienie przestrzegania zasad regulujących ocenę nauczycieli akademickich.3. Dokumentowanie klinicznych zajęć praktycznych na kierunku lekarskim zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego oraz rzetelnie.4. Ujmowanie wszystkich elementów wymaganych art. 89 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej w umowach zawieranych z podmiotami leczniczymi.5. Prawidłowe określenie zasad kontroli w umowach zawieranych z podmiotami leczniczymi na udostępnienie bazy klinicznej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 25 lipca 2022 r.

Kontrolerzy
Iwona Reznier
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walenzik

.....
podpis

.....
podpis

Violetta Nowak
główny specjalista kp.

.....
podpis